

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház)
Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLO
XX. évf. 234. sz. 1943. október 16 szombat

Előfizetési ár: havonta 5.20 P, negyed-
évre 15.— pengő. — Egyes szám ára:
hétköznap 20 fillér, vasárnap 40 fillér.

Rendelet a hadigondozottak pénzellátásának felemeléséről

Súlyos és elkeseredett harcok Dél-Olaszországban

Az angolok és amerikaiak nagyarányú offenzívát indítottak ~ Makacs utcai harcok voltak Campobasso városában ~ A keleti fronton meghiúsultak a szovjet áttörési kísérletei ~ A zaporozsjei hídfőt a német csapatok a fontos berendezések elpusztítása után kiürítették ~ Németország tiltakozást jelentett be a portugál kormánynál

Raeder vezértengernagy és Meissner miniszter Budapestre érkeztek, hogy átadják a Hitler vezér által a Kormányzónak ajándékozott yachtot

A hadiesemények most háttérbe szorítják az érdeklődés terén a diplomáciai híreket. Úgy a keleti, mint a délolaszországi hadszíntéren kemény küzdelem folyik.

A KELETI FRONTON

A szovjet támadások súlypontja legutóbb a zaporozsjei hídfő ellen irányultak. Ez a város a Dnyeper keleti partján van. A német védővonalak ettől északra csaknem mindenütt a széles folyó nyugati partján húzódnak el. A német csapatok a szovjet áttörési kísérleteit meghiúsították. A zaporozsjei hídfőt csütörtökön a németek a fontos berendezések elpusztítása után paranszerűen kiürítették. Mint Berlinben hangoztatják, a hídfő tartása az ottani térségben lévő duzzasztók érdekében volt szükséges, miután azonban ezt a németek már felrobbantották és így használhatatlaná tették, a katonai magyarok szerint a kiürítés nem jelent hátrányt.

A hídfő elvesztésével szemben — mint berlini jelentés közli — sokkal súlyosabban esik latba az orosz támadások sikerételensége. A németek nemcsak hogy visszaverték ezeket az orosz támadásokat, hanem egyes pontokon, mint a Dnyepernél és a Pripjet torkolatánál maguk is támadásba mentek át és bár a harcok helyi jelentőségük, mégis jelentős eredményeket értek el. A harc súlypontja ezidő szerint Szmolenszktől nyugatra fekszik. Itt igyekeznek most a szovjet a legnagyobb erőfeszítéssel a német arcvonalat áttörni, de minden igyekezete megtörik a német csapatok szívós ellenállásán. A Meilitopol — Heidelberg — Zaporozsje vonalon a szovjet támadás vesztett heveségéből.

A semleges és ellenséges sajtóban sokszor esett már szó egy közbeeső alakulat volna a nyári közbeeső alakulat volna a nyári és téli hadsereg között és állítólag most ez a hadsereg harcolna az orosz fronton, míg a téli időjárás bekövetkezik és a téli hadsereg felváltaná ezeket az alakulatokat. Német részről határozottan kétségbevonják egy ilyen hadsereg létezését, ezzel szemben megállapítják azt, hogy új kötelekeket a bolsevisták az utóbbi időben nem vetettek arca. Legteljebb pihent kötelekekről elhet szó, amelyek az

utóbbi időben az arcvonal több szakaszán harcban állottak és nemrég visszavonták őket a harcokból. Maguk az oroszok jelentéseikben tartózkodóbbak, mint néhány nappal ezelőtt voltak és német körök véleménye szerint a helyzet nem változott lényegesen az utóbbi két hét alatt.

AZ OLASZ HARCTÉREN

folyó hadműveletekről a német hadijelentés megállapítja, hogy az angolok és amerikaiak nagyszabású offenzívába kezdtek. Az angolszások nagy gyalogos és páncélos erőkkel indították meg támadásaikat.

Az Interint tájékoztató közlése szerint az amerikai-brit támadás súlypontja Capuától északkeletre fekvő térségben volt. Itt kemény elkeseredett harcokban a német védőerők visszavetették az első lökéseket. Minthogy a támadó amerikaiak további erősítéseket kaptak, a német alakulatok végül paranszerűen a Capuától északra és északkeletre fekvő magaslatokra vonultak vissza. A Voltturno-folyó egész alsó folyásánál szintén heves harcokra került sor. Mindazokat a kísérleteket, hogy az angolszások itt a Voltturnon átkeljenek, a németek visszaverték. A csatlakozó hegyi szakaszon amerikai páncélos erők támadásra indultak Campobasso város ellen. Több óra hosszát tartó makacs utcai harcok folytak a város előtt levő helységekben és magában Campobasso városában, amelyet végül a hadiszempontból fontos valamennyi tárgy teljes elpusztítása után csütörtökön a német csapatok kiürítették, de előbb meghiúsították a kanadaiak és amerikaiak valamennyi átkarolási kísérletét.

A LEGI HÁBORÚ

arányai megnövekedtek. Míg az angol-amerikai légitámadás fokozódik, ugyanúgy fokozódik a német légvédelem hatályossága is. Új módszereket alkalmaznak, úgynevezett „mozaik-munkát”, ködfejlészt rakétákat lönek ki, melyek megzavarják a támadókat. A német hadijelentés közli, hogy 250 — 300 támadó bombázó közül 121-et lőttek le. Két nap alatt 139 amerikai gép veszett el Németország felett.

NEMET LÉPÉS

történt Lisszabonban. A német birodalmi kormány pénteken lisszaboni követe útján a portugál kormánynál jegyzékben élesen tiltakozott amiatt, hogy Portugália az angol nyomásnak engedve, katonai támaszpontokat engedett át az Azori-szigeteken és ezzel súlyosan vétett a semlegesség ellen.

A birodalmi kormány fenntartotta a jogát, hogy megtegye azokat az intézkedéseket, amelyek az Azori-szigetek megváltozott helyzetéből adódnak.

Lisszaboni jelentés közli, hogy Sa'azar portugál miniszterelnök és külügyminiszter pénteken fogadta a német követet, aki ez alkalommal átnyújtotta a birodalmi kormánynak azt a jegyzéket, amely ismerteti a német kormány állásfoglalását az Azori-szigetek ügyében létrejött angol-portugál egyezményre vonatkozólag.

JAPAN IS TILTAKOZOTT

A japán kormány október 15-én lisszaboni követe útján szintén tiltakozást jelentett be a portugál kormánynál az Azori-szigetek angol-amerikai megszállása ellen.

A SZIGETTÁMASZPONTOK KÉRDESE

igen aktuálisá vált. A „Stockholms Tidningen” című svéd lap átvette a „New York Times” egyik figyelemreméltó kommentárját az azori egyezményről kapcsolatban. Az amerikai újság íkike Portugáliát példaként állítja és nemzetek elé és azt írja, hogy más országgal is fennáll olyan brit szerződés, amely lehetővé teszi az Azori egyezményhez hasonló megállapodás létrejöttét. Különösen Svédország és Törökország viszonylatában merülhet fel olyan brit törekvés, amely két állammal kötött korábbi szerződés alapján állva, esetleg támaszpontokat biztosíthat Anglia és Amerika számára.

A konzervatív „Svenska Dagbladet” csütörtöki vezércikke viszont szautasítja az amerikai sajtónak azt a felfogását, hogy Portugália például szolgálhat a többi semleges ország számára. A vezércikk mindenekelőtt tagadja a „New York Times”-nek azt az állítását, hogy Svédország és Törökország szintén szeretnének

csatlakozni a szövetségesekhez, aggodalmaskodó semlegességükben azonban még nem látják elérkezettnek a tizenkettedik órát.

A Svenska Dagbladet ezzel kapcsolatban a következőket írja: Az amerikai hirmagyarázó nyíltan beszél és ez talán érdemül számíthat.

Ebben az esetben azonban nekünk is jogunk és kötelességünk nyíltan kimondani, hogy kívánságát, amely arra irányul, hogy csatlakozzunk az eljövendő győztesekhez, még akkor sem vagyunk hajlandók teljesíteni, ha az a veszedelem fenyeget bennünket, hogy minket is odaszámitanak az aggodalmaskodó semlegesek közé.

A svéd külpolitika célja mindig az volt, hogy országunkat érintetlenül vezessük át a háború viharain.

Török politikai körökben meglepődést fogadták a brit-portugál egyezmény híreit, bár a török kormány diplomáciai úton már kapott bizonyos értesítéseket a készülő egyezményről.

Török mértékadó körökben súlyos precedenst látnak a többi semleges állam szempontjából. A brit-portugál egyezményről beszámoló híreket első helyen és részletességgel közli a török sajtó és ezzel is kifejezésre juttatja, milyen messzemenő érinti Törökország semlegességi politikáját a portugál precedens.

A MOSZKVAI ERTEKEZLET ELŐTT

egyre terjedelmesebb lesz a sajtóvita. Tegnap ismertettük a szovjet félhivatalos lapjának a cikkét.

A Pravda íkike Londonban nem csekély esodálkozást keltett. Ha a tanácskozások főtárgya a második arcvonal kérdése, nem pedig a politikai kérdések lesznek, akkor ez semmiképpen sem felel meg a londoni felfogásnak. Londonban ezért fel is tételik, hogy a „Pravda” ebben az esetben nem az orosz kormány nevében beszél, hanem kevésbé, mert a tárgyalandó kérdések lajstromát előzőleg hosszadalmas és fáradságos diplomáciai tanácskozásokban a három kormány már tisztázta. Ha ezekből az előzetes tárgyalásokból az tűnt volna ki, hogy az oroszok politikai kérdéseket egyáltalán nem akarnak tárgyalni, akkor sem Anglia, sem az Egyesült Államok nem küldték volna külügyminiszterei-

ket politikai szakértőkből álló küldöttséggel Moszkvába. Ami a Pravdának a balti államok határait és közjogi helyzetére vonatkozó megjegyzését illeti, London mindenkor azt a felfogást képviselte, hogy a jövődó határok megállapítására csakis a háború után kerülhet sor. De nincs ok arra a feltevésre, hogy a brit küldöttség vonatkozik ilyen határkérdéseket megvitatni, ha az oroszok azokat felvetnék.

Newyorki vélemény szerint a „Pravda” támadása mindenekelőtt a „New York Times” ellen irányul. A „New York Times” azonban nem válaszol a „Pravda” cikkére, hanem azt írja, hogy Moszkva hozzájárult a szövetségesek olaszországi politikai stratégiájához azzal, hogy a szovjet elismerte Olaszországot mint a szövetségesek oldalán hadviselő hatalmat. Moszkva azzal, hogy Olaszország királyi kormányát is elismerte, elfogadta azt a jellegzetes elvet, hogy a felszabadított országok maguk állapíthatják meg kormányformájukat.

„A VILÁGBEKE MEGSZERVEZÉSÉRŐL”

Wandell Wilkie Washingtonban beszédet mondott. Szeretném — mondotta. — ha országunk erkölcsi erejének és vezetőképes ságának latbavetésével Nagybritannia, Oroszország, Kína és az Egyesült Államok között olyan kölcsönös egyetértés lenne, amelynek eredményeképpen közös nyilatkozatot adnának egy olyan közös tanács létesítéséről, amelyben a szövetséges és más baráti nemzetek és esetleg a világ valamennyi nemzete részt venne.

A washingtoni szenátus külügyi albizottsága hét szavazattal egy ellenében hozzájárult ahhoz a nyilatkozathoz, amelyben az Egyesült Államok kötelezik magukat, hogy a háború után közreműködnek a béke fenntartásában.

Német hadijelentés

A keleti hadszíntér eseményei

A német véderő főparancsnok-sága közli:

Az *Aszovi tengertől északra és a Dnyeper közepén folyása* mentén az ellenség több szakaszon heves, de sikertelen támadást indított. A zaporozsjei hídfőt fontos berendezéseinek elpusztítása után csapataink a kapott parancs értelmében kiürítették.

A *Dnyepernél, a Pripjet torkolatánál és a Szozs mellett* csapataink támadó vállalkozásaikkal újabb sikereket arattak. A folyók nyugati partján egyes ellenséges hídfőket kiküszöböltünk, másokat pedig szűkebb terepre szorítottunk.

Kritisevől nyugatra és különösen *Szomolenszkól nyugatra* csüörtökön is kudarcba fulladtak a szovjet erős áttörési kísérletei. Csupán a Szomolenszkól délnyugatra elterülő harci téren 46 szovjet páncélost semmisítettünk meg eközben. Az ellenség az elmúlt három nap alatt eredménytelen támadásai közben összesen 354 páncélost és 233 repülőgépet veszített.

Novotny százados, egy vadászrezd csoportparancsnoka, tegnap aratta 250-ik légi győzelmét a keleti harctéren.

Az *arcvonal közepén szakaszán* lefolyt súlyos védelmi harcokban különösen kitűnt az első

gépített SS önkéntes gránátosdandár.

ELKESEREDETT SÜLYOS HARCOK A VOLTORNÓNÁL

Dél-Olaszországban az angol-amerikai csapatok október 14-én délután fölényben lévő gyalogos és páncélos erővel megkezdtek várta támadásukat a Voltorno mentén Capuanál kétoldalt lévő előretolt állásaink ellen. Sülyos és elkeseredett harcok folynak.

A SCHWEINFURTI LÉGICSATA

Erős amerikai bombázókötetek csüörtökön megtámadták Schweinfurt városát és a lakó-és üzletnegyedekben tetemes kárt okoztak. Német vadász-és romboló repülőezredek szálltak velük szembe és heves légi összecsapásban a légvédelmi tü-zérséggel együttműködve sülyos veszteséget okoztak nekik. 250-300 támadó bombázó közül az eddig beérkezett jelentések szerint 121-et lőtünk le, valószínű azonban, hogy a lefött bombázók száma még ennél is nagyobb.

Német tengeralattjárók angol-amerikai hajókaravánokkal vívoit sülyos harcaikban 11 hajót sülyesztettek el.

A zaporozsjei hídfő kiürítése

Berlin, október 15. (Interinf) Több bolsevista támadás véres visszaverése után a német csapatok csüörtökön este feladták a zaporozsjei hídfőt. A délután folvámán a német vezetés előbb a nehéz fegyvereket, a járműveket teljes számban és az egész hadianyag nagy mennyiségét vonta vissza a Dnyeper nyugati partjára, miatt ugyanakkor az utászok megtették az utolsó elő-készületeket a szükséges robban-tásokra.

Badoglio mozgósítást rendelt el

Chiasso, október 15. Egyes szakszorgalmi lapok jelentik, hogy Badoglio a kormánya fennhatósága alá tartozó ország-részekben elrendelte az általános mozgósítást.

Jelentik továbbá, hogy Milánó cartomány prefektusának közlése szerint a további intézkedésig gvarak csak a milánói német katonai parancsnok engedélyével zárhatók be. Nagyszámú munkás elbocsátásához ugyancsak a

A szürkület beálltával a német kötelékek zöme az utóvédek oltalma alatt már szilárd állásokat foglalt el a folyó nyugati partján. Amikor ez megtörtént a nagy duzzasztó szilipet a levegő-be röptették. Az éjszaka folvámán aztán az utolsó német fedező erők is visszavonultak roham-naszádokon az új német fő harci vonalakba anélkül, hogy a bolse-visták követhették volna őket. (MTI).

Badoglio hadat üzen Japánnak is?

Helsinki, okt. 15. (MTI) Az Ilta Sanomat berni értesülése sze-

német parancsnok engedélye szükséges. Ha az engedélyt meg-adják, a szociális gondoskodás nemzeti intézete köteles a munkásoknak 48 órás munkah-téré nek 75 százalékát kifizetni.

Felső-Olaszország nyugati és közepén részben elrendelték a propaganda nyomtatványok ki-adására korlátozását. Ezt a rendelkezést a papirtakarékosság szükségességével indokolják.

A Badoglio-kormány nem tudja atnyújtani a hadüzenetet

Berlin, október 15. A Nemzet-közi Sajtó Tudósító jelentik A Badoglio-kormány mindaddig nem volt képes illetékes német helyen atnyújtani a szerdán nyilvános-ságra hozott hadüzenetet. Mint a Wilhelmstrassen közölték, szerdán már megkísérelte ugyan a Badoglio-kormány egy kiküldöttje Madridban, hogy atnyújtja a német nagykövetségnek az frásbell hadüzenetet, a német nagykövet

azonban „olyan formában, amilyent a megbízó és a szándék megérdemelt”. Badoglio képviselőjét „dokumentumával együtt” a nagykövetség épületének elha-gyására készítette. A Wilhelm-strassen elmondották, hogy Badoglio megbízottja erre megkísé-relte, hogy a nagykövetség elő-csarnokában titokban az asztalon hagyja a hadüzenetet, de ez a ki-sérlete is megüszült.

Ködiesztő rakéták és mozaik légvédelem

139 amerikai bombázót lőttek le német terület fölött

Berlin, okt. 15. (NST) Illetékes német repülőgép közvetlenül egy-másután zuhant le meredeken a levegőből.

Jól értesült katonai helyről közlik, hogy a lefött amerikai repülőgépek száma 139-re emel-keedett, ez azt jelenti, hogy az amerikai légihaderő 1300 kiképzett embert veszített.

elmondották, hogy a hét ellensé-ges repülőgép közvetlenül egy-másután zuhant le meredeken a levegőből.

Jól értesült katonai helyről közlik, hogy a lefött amerikai repülőgépek száma 139-re emel-keedett, ez azt jelenti, hogy az amerikai légihaderő 1300 kiképzett embert veszített.

LONDON 62 BOMBÁZÓT ÉS 2 VADÁSZT JELENT

London, okt. 15. (NST) A pñt-eken reggel Londonban kiadott amerikai hivatalos jelentés ar-ról számol be, hogy a Schwein-furt német város ellen intézett légítámadásnál 62 amerikai re-pülőgépet lőttek le. Az amerikai légierő 60 repülőerődöt és 2 Thunderbolt gépet veszített.

MÜNCHENNÉL FÖLDRE-SZÁLLT ÖT AMERIKAI BOMBÁZÓ

Berlin, okt. 15. Öt északame-rikai bombázó Délnyugat-Né-

metország felett október 14-en a légiharcokban sülyosan meg-sérült és a Német Távirati Iroda értesülése szerint München vi-dékén kényszerleszállást végzett. Az amerikai repülő az hit-ték, hogy már *Szajc területe felett* vannak. Elmondták még,

hogy alakulataik körében a tá-madás során nagy zűrzavar tá-madt. Ezt elsősorban annak tu-lajdonítják, hogy a német lég-védelem újabbán ködfejlesztő ra-kétákat használ. Néhány bom-bázó a sűrű ködgomolygában egymásnak ütközött és lezuhant.

A belgrádi rendőrség főnökét agyonlőtték

Zágráb, október 15. Belgrádból érkezett jelentés szerint Pavle Gyorgyevics, a belgrádi rend-

őrség főnökét agyonlőtték, Gyor-gyevicset Mihajlovics tábornok szervezete ítélte halálra. (MTI)

Kétszersültet és ivóvizet tartalékol Róma lakossága

Berlin, okt. 15. A Bund című lap római tudósítója jelenti, hogy a hatóságok esetleges ka-tonai hadműveleteknek a fővá-rosi vidéken való kifejlődése ese-tére három napi kenyéradagot osztott szét kétszersült formá-jában. A kiadott utasítás értelmé-ben ez az adagot szükségstarta-

lékként kell megőrizni a hábo-rús állapot kihirdetése esetlén. Felszólították továbbá a lakos-ságot, hogy vizet tároljon arra az esetre, ha a vízvezetékek el-pusztulnának. A Rómában lak-ott német családok Eszakolasz-országba költöztek vagy haza-szállították őket.

Hogyan pusztult el az ősi Münster városa?

Münster, okt. 15. (NST) Az amerikai támadás vasárnap dé-lután 3 óra tájban kezdődött fé-nyes napsütés mellett s negy-ven perc alatt romhalmazzá vált az alnémet kultúra egyik leg-ősibb városa. A középkorból származó pompás Főpiac, ame-lyet a Hanza-szövetség legelőke-lőbb kereskedői építettek, csupa üszkös rom, ugyanígy a csatla-kozó testvérutca, a Rozspiac is. A velencei kereskedők egykori palotája, a Rotenburg szintén teljesen leégett. Az ősi város köz-pontjában fekvő Dómtér is ször-nyű pusztulás képét mutatja. A híres münsteri székesegyház, amelyet még Nagy Károly alap-ított és amely mai alakjában a XII. századból származik s Né-

metország egyik legnevezetesebb románstílusú építkezése volt, nincs többé. A székesegyházal szem-ben leégett a püspöki palota is. Clemens August von Galen püs-pök székhelye. Kéi apát életét vesztette. A Hanza polgárok templomának gót csarnok teli-találatait kapott. Elpusztították a bombák a Martin-templomot, a góstiúli Apostolok templomát, a domonkosrendiek templomát és a mesteri barokkstílusban épült Szent Kelemen templomot. Ró-mokban hever az ősi münsteri egyetem is, valamint a Nagy Károly által alapított Paulinum gimnázium, a XVI. századból származó templomával egyetem-ben.

Különös, titokzatos dolgok egy keleti nép életéből

A keleti népek vallásai általá-ban rendkívül sok titokzatos-ságot rejtenek magukban. A misz-teriumok: szigorúan őrzik és még a saját népüköz tartozókat is csak embertelen próbák ki-állása után avatják be. Hossza-sabban vezetett kutató munkát egy igen érdekes nép, a druzok között Seabrook, aki a beavatás három előpróbáját írja le. Há-rom napon és két éjszaka tartó bojt után a jelöltnek részt kell vennie az akilok — a beavatot-tak — fenyés lakomáján, a leg-izesebb ételek kerülnek eléje, ke-zébe is veheti azokat, de megén-nie nem szabad. A lakoma után ott hagyják egymagában és érintetlen tálakat tesznek az asz-talra. Senki sem lesekedik utá-na. Ha nem bírta ki és evett, másnap bevallja. Ha kijárlta ezt a próbát, akkor — visszanyer-ven erejét — önként jár-ék há-rom napig víz nélkül a sivatag-ban, lovagol s harmadnap éjjel kiszáradt torokkal, cseresep ajakkal, oly dagadt nyelvvel, hogy beszélni alig tud, újra leül az akilok közé, akik *finom, hi-drog, rozsaitalós frissítőt* isz-nak, az ő kezébe is tele serleget adnak, majd ismét *magára hagyják, de nem szabad innia*. Így van egész éjszaka megint egyedül, előtte a frissítő víz, csak ki kellene nyulnia utána, de nem ihatik.

hogy az Isten nagy ítéletmondá-sa a lelkek felett csak akkor kö-vetkezik el, ha ennek a világnak itt lesz a vége. Minden lélekre ugyanazon törvény alapján vár az ítélet. A lélek beleszülethetik rabló, korhely, lós, tudós, tolvaj családjába, néha meg szent lesz belőle. Az utolsó ítélet napján az általános találat-átlaghoz képest minden lélek igazságos lemérés-ben részesül. A mennyországba vagy a pokolba jutnak és senki sem panaszkodhat, hogy az I-s-ten méltatlanul bánt velük.

Egészen meglepő eseteket je-gyeztek fel a druzok között a reinkarnációval kapcsolatban. Háborús időkben több druz esik el, mint ahány gyermek születik s ilyenkor a druzok lelkei el-szállnak Kinába, ott öltenek tes-tét és egy új fajt alakítanak ki, amely majd elfoglalja az egész világot.

Vannak azonban nemcsak ilyen általános megállapítások is a druzok újratestetöltése körül. — Ime egy frappáns eset, mely mellett Dzsebelben sokan tanus-kodnak. Egy fiatalember, Man-szur Atras, feleségül vett egy tizenkétéves druz leányt. Nem-sokkal később a férj elesett a harcban. Mint utóbb bebizonyo-sodott, pontosan a halála órája-ban sokszáz mérföldnyire onnan megszületett egy kis druz gyer-mek. Húszéves koráig soha el nem hagyta a szülőfaluját. Ak-kor Dzsebel Druzba került éppen abba a házba, ahol a fent em-lített férj lakott életében. Amint a druz hegyek közé ért, egyre hajtogatta, hogy ezeket a helye-ket ismeri, mindet látta. Ugyan-így megismerte régi faluját, elő-re megmondta, hogy melyik utca végén áll a háza és egye-nesen oda is ment. A házban odalépett egy befalazott üreghez, kiszedte a téglákat a falból, mert emlékezett rá, hogy régi életében odarejtett egy zacskó pénzt. Ké-sőbb elvitték az Atras család szülőjébe is, melynek határa miatt surlódások voltak a szoms-zéddal. Megmutatta, hol van a pontos határ, amelyet ő maga tű-zött ki, amikor még Manszur Atras volt. A druz bíróság elfo-gadta a szavát és bizonyoságté-telet, sőt a gyermekek is elismer-ték atyjuknak és gazdag aján-dékokat adtak neki.

Egészen meglepő eseteket je-gyeztek fel a druzok között a reinkarnációval kapcsolatban. Háborús időkben több druz esik el, mint ahány gyermek születik s ilyenkor a druzok lelkei el-szállnak Kinába, ott öltenek tes-tét és egy új fajt alakítanak ki, amely majd elfoglalja az egész világot.

Vannak azonban nemcsak ilyen általános megállapítások is a druzok újratestetöltése körül. — Ime egy frappáns eset, mely mellett Dzsebelben sokan tanus-kodnak. Egy fiatalember, Man-szur Atras, feleségül vett egy tizenkétéves druz leányt. Nem-sokkal később a férj elesett a harcban. Mint utóbb bebizonyo-sodott, pontosan a halála órája-ban sokszáz mérföldnyire onnan megszületett egy kis druz gyer-mek. Húszéves koráig soha el nem hagyta a szülőfaluját. Ak-kor Dzsebel Druzba került éppen abba a házba, ahol a fent em-lített férj lakott életében. Amint a druz hegyek közé ért, egyre hajtogatta, hogy ezeket a helye-ket ismeri, mindet látta. Ugyan-így megismerte régi faluját, elő-re megmondta, hogy melyik utca végén áll a háza és egye-nesen oda is ment. A házban odalépett egy befalazott üreghez, kiszedte a téglákat a falból, mert emlékezett rá, hogy régi életében odarejtett egy zacskó pénzt. Ké-sőbb elvitték az Atras család szülőjébe is, melynek határa miatt surlódások voltak a szoms-zéddal. Megmutatta, hol van a pontos határ, amelyet ő maga tű-zött ki, amikor még Manszur Atras volt. A druz bíróság elfo-gadta a szavát és bizonyoságté-telet, sőt a gyermekek is elismer-ték atyjuknak és gazdag aján-dékokat adtak neki.

Néhány borzalmas visszaem-

DEBRECZEN 2 OLDAL

1943. X. 16.

— Az olyan egyennek, akinek bel működése elégtelen, s ezért emésztés meg van zavarva és aludni nem tud ajánlatos korán reggel, egy pohár természetes „FERENC JOZSEF” keze-rvizet inni, mert ennek hűhajtó hatása alapos és biztos, enyhe és kel-lemes. Kérdezze meg orvosát!

lékezőseik vannak a régi életük re. Dzsebel Druzben egy meglő ember újraszületett és mikor megnőtt, ráemlékezett a gyilkos-ságra. Kijelentette, hogy elmoz-gás bosszút áll azon, aki őt meg-gyilkolta. Amerikába is utana-ment a gyilkosnak és meglőte majd nyugottan és természetle-sen közölte, hogy meglőte azt aki őt előző életében meglő-tte.

Egyebként a druzok legendá-s, híru, búszke, harcos faj, mely szigorúan elzárkózik minden más népfajtól, csak maguk kö-zül házasodnak és ez a szoká-suk is sok különös cselekedetű-nek rugójává válik.

Sztalin üdvözölte a „csehszlovák brigád” parancsnokát

Moszkva, október 15. Sztalin táviratot intézett Ingr tábornok a csehszlovák haderő főparancs-nokához. Táviratában köszönetét fejezte ki azért a nagy segíté-gért, amit a csehszlovák brigád az oroszoknak tett. A távirat to-vábbá hangoztatja, hogy a Szov-jetunió testvéri támogatásban részesíti Csehszlovákia népeinek szabadságharcát s hogy egy erős és független Csehszlovákia a Szovjetunió érdeke.

Cavallero tábornok szerepe és sorsa

Zürich, október 15. (MTI) A Bellinzonában megjelenő „Dover” című lapnak jelentik az olasz ha-tárról:

Cavallero tábornagy sorsáról a legellentétebb hírek terjedtek el. Római illetékes helyek tájékozta-tása szerint a szeptember 3-án alá-írt fegyverszüneti egyezményt esa, szeptember 20-án kellett volna közzétenni abból a célból, hogy Alexander tábornok haderőnk időt adjanak a Speziából való partraszállásra és hogy kedvező stratégiai műveletet teremtsenek a német ellenállás gyors legyüré-sére.

Cavallero tábornagy — bár őriz-ték — tudomást szerzett a fegy-verszünet aláírásáról és sikerült erről közlést eljuttatnia a német követségre. Amikor Eisenhower Cavalleronak erről az eljárásáról értesült, gyors cselekvésre kény-szerült.

Ennek ellenére a fegyverszüneti szerződést már szeptember 8-án közzétették. Badoglio a királlyal együtt kénytelen volt Rómát el-hagyni. A szövetségesek terveit gyorsan meg kellett változtatni és az olasz csapatok, amelyeknek ellent kellett volna állani a néme-teknek, megaláztatáknak látták magukat, amikor fegyvereiket kénytelenek voltak kiszolgáltatni.

Csak a hajónad tudott kifutni Máltára, mert ennek parancsnoka megtette a szükséges elővigyáza-tossági intézkedéseket.

Úgy látszik, hogy a drámaj est-mények következtében Cavallero-nak, mint egyetlen megoldást, az öngyilkosságot ajánlották, amelyet vonakodás nélkül elfogadott azért, hogy elejét vegye a még kevésbbé dicsőséges végnek.

Lehetőleg tiz szóban adja fel apróhirdetését

A német birodalom vezére a Kormányzó Urnak 75. születésnapjára yachtot ajándékozott

Az átadás céljából Raeder vezértengernagy és Meissner állam-miniszter Budapestre érkeztek

A Magyar Távirati Iroda jelenti: német birodalom vezére által a Raeder vezértengernagy és Meissner állam-miniszter pénteken délután Budapestre érkeztek, hogy a Kormányzó Úr 75. születésnapjára ajándékozott yachtot átadják.

A honvédezőkar főnöke beszélt a leventevezetőkhez

A járási leventeparancsnokok és leventekörzetparancsnokok központi irányítandó tanfolyamán pénteken délután megjelent vitéz szombathelyi Ferenc vezérezredes, a honvédezőkar főnöke és beszédet intézett a tanfolyamon résztvevő tisztekhez.

— Ifjúságot csak úgy vezethetünk, ha szeretjük az ifjúságot — mondotta. — A leventeparancsnokok célkitűzésüket csak akkor érik el, ha ezt az ifjúságot szívósból szeretik. A leventeintézmény célkitűzése a nemzeti munka szempontjából a legnemesebb, mert megalapozza a magyar jövőt. A mi munkánk előreveti árnyékát évtizedekre, sőt évszázadokra.

— Ennek a tanfolyamnak a célja többek között a levente-nevelés pedagógiájának meghatá-

rozása volt, de nem felejtethetjük el, hogy a harcoss, küzdő lélek és szellem a pedagógia felett áll. Minden leventeparancsnoknak személy szerint is harcoss katonának kell lennie, mert ezt a küzdő, harcoss szellemet kell belenevelniök az ifjúságba.

— A bátor, katonás, harcoss szellemet vigyük most baba az ifjúsághoz. Bátorság és bizalom mellett ma az a feladatunk, hogy ne engedjük elaladni a harcoss szellemet. A leventeservezet igéri, hogy a mai ifjúság még harcossabb, jobb, bátrabb akar lenni a régi nemzedéknél.

Péntek délután — különböző szakelőadások után — a tanfolyam résztvevőinek gyakorlati módon bemutatták a honvédpróbat. A tanfolyam szombaton ér véget. (L.H.K.)

„Bármilyen gazdasági rend jöjjön is, a kereskedelemre mindig szükség lesz”

Kereskedők küldöttsége Szász Lajos közellátási miniszternél

Budapest, október 15. Csütörtök délután a Kereskedők Országos Egyesületének küldöttsége kereste fel Szász Lajos közellátási minisztert. A KAOE küldöttségét vitéz Füzesy István társelnök vezette.

A kereskedők szónoka Szász Lajost üdvözölte, majd egy memorandumot nyújtott át a miniszternek, amelyben a kereskedőket érintő közellátási kérdések rendezését kérte. A memorandum átnyújtása alkalmával hangsúlyozta a miniszter előtt, hogy a KAOE-ba tömörült kereskedők egy szívvel és lélekkel támogatják a közellátási miniszter célkitűzéseit, de az a kérésük, hogy egyes fontos és a kereskedőkre döntő jelentőségű közellátási feladatok megoldásánál folytasson megbeszélést az érdekeltekkel.

Dr Szász Lajos közellátási miniszter válaszában többek között ezeket mondotta:

— Nehéz idöket élünk s mindannyajunknak nehezebbre fordult a sorsa. Nehéz idökből — sajnos — mindig nagyobb számmal akadnak olyanok, akik az intézkedéseket nem tartják be, csak bírálják. Így akadtak olyanok is, akik kétségbevonják a kereskedelem létjogosultságát. Ezeknek csak azt felelhetem, hogy a gazdasági élet nem tűr meg olyan intézményeket és szervezeteket, amelyek a gyakorlatban nem felelnek meg. Már pedig a kereskedői hivatás évezredek multra tekinthet vissza, egész bizonyos tehát, hogy bármilyen gazdasági rend jöjjön, a kereskedelemre mindig szükség lesz. Ha az állam a mezőgazdaságot egyetlen nagy hadijüzemnek tekinti és ha a nyeresékre létesült ipari és egyéb vállalatok termelését állandóan ellenőrzés alatt tartja, úgy önként következnek az, hogy mindenre kiterjedő befolyását a kereskedelemben is érvényesítenie kell az ország érdekében. Magyarországon a kormány egyik legfontosabb törekvése a gazdasági élet rendjének fenntartása. Ehhez azonban nemcsak a termelés és fogyasztás ellenőrzése szükséges, hanem az is, hogy a kettő között működő közvetítő kereskedelem olyan úton mozogjon, amely a rendet biztosítja. Azért szükséges a kereskedelem megszervezése, ezért szükséges a kereskedőknek érdekképviseletbe tömörítése és ezért

szükséges nem utolsó sorban a kereskedők kijelölése is. Vannak, akik azt hiszik, hogy a kereskedői pályához nem kell hivatás és főként nem kell szakképzettség. Sokszor csodálkozom azokon, akik más foglalkozásban eltöltött évek, esetleg évtizedek után felednek magukban a kereskedői hivatást. Ezeknél alig tudok a pályaválasztás komolyságában és erkölcsi tisztaságában hinni.

— Tagadhatatlan, hogy különösen az első idökből a kijelölések során olyanok is jogosítványt kaptak, akik a mai szigorú követelményeknek nem felelnek meg teljes mértékben. Észszerű revíziókkal arra töreksem, hogy mind jobban és jobban megtisztítsam a kereskedői pályát az oda nem való elemektől. Ehhez azonban a hatóság munkája kevés, mert szükség van a kereskedői társadalom tevőleges támogatására is.

— Meg vagyok győződve arról, hogyha minden kereskedő összefog és szakmánként tömörülve megindítja a harcot, a magyar kereskedő hírnevének biztosításáért, a kereskedői tisztesség és becsület megvédéséért és könyörtelenül kipszítja az oda nem való elemeket, úgy a magyar kereskedői társadalom a közellátásnak és rajta keresztül az ország gazdasági rendjének egyik legfontosabb és legbiztosabb pillére lesz a jövőben is.

— Budapestben a cukorfejadagot egy hónapra, a zsírt és lisztet félhónapra kapják meg a fogyasztók. Az új kiosztást október 18-án kezdik meg.

DEBRECZEN 3 OLDAL 1943 X. 16.

Mécs László ezüstmiséje

Mécs László költő, aki királyhalmeci római kaolikus plébános, premonteri kanonok, most tartotta ezüstmiséjét a királyhalmeci templomban.

A papságának 25 éves jubileumát ülo országos híró költő ebből az alkalomból a magyar egyházi és közélet legmagasabb egyéniségei tisztelték meg látogatásukkal. A manuactori tisztet a premontrai rend főnöke: Gerincey Pál prelátus rendfőnök vállalta és töltötte be. Megjelent a jubileumon József Ferenc királyi herceg és vitéz Bély Alajos altábornagy, a leventék országos főparancsnoka és sokan mások.

Az ezüstmise előtt megható módon kért és kapott anyai áldást Mécs László 79 éves édesanyjától, majd megindult a díszmenet a plébániáról a templomba, amelynek élén József Ferenc királyi herceg haladt, karján vezette Mécs László édesanyját, majd utána a világi és egyházi előkelőségek sorakoztak. A menet egyenruhás leventék sorfala között haladt el és vonult a földszített főoltár elé.

Az ezüstmise alatt a szentbeszédet Mihalovics Zsigmond kanonok, a kaolikus akció országos elnöke mondotta és méltatta Mécs László papságának huszonöt éves lelki munkásságát, megállapítván, hogy a költő istenes költészeté papi mivoltából ered és abból kapja szárnyaló tehetsége az erőt.

Az ezüstmise után Mécs László az oltárnál egyenként áldást osztott édesanyjára, családjá tagjaira, a segédkező Gécy Lajos katonalelkészre és Lörincz István esperesre, megáldotta a rendfőnököt és áldást adott József Ferenc királyi hercegre, majd a hívek tömegét áldotta meg.

A költőpap a mise végeztével villásreggelire vendégül látta az előkelőségeket és ugyanekkor jisztelgő küldöttségeket fogadott, amelyek értékes ajándékokkal halmozták el. A legszébb ajándék Gerincey Pál prelátus, rendfőnöke volt, aki Mécs László óhajához híven alkalomból megvendégelte a királyhalmeci szegény híveket.

Villamos és szekér karambolja a Nap-utcán

A Nap utca 2. számú ház előtt tegnap este 7 órakor szerencsés kimenetelű karambol történt a 12-es számú villamos és egy kincstári szekér között. Az utcasten több szekér ment át egymásután és a második szekér összetört a Nagy Dániel villamoskocsivezető által vezetett villamossal. A kocsivezető éberségének volt köszönhető, melylyel idejében fekezett, hogy nem történt nagyobb baj. A szekeret a villamos tiz méternyire tolt a síneken és a jármű az összeütközés következtében darabokra tört. A bentülőnek sikerült idejében leugrania és a lónak sem történt semmi baja. A villamoskocsinak az ablaka tört ki.

A karambol ügyében megindult a vizsgálat annak tisztázására, hogy kit terhel felelősség.

Ujabb légoltalmi rendelet

A Légoltalmi Liga közgei hatóságokat megillető büntetőjogi védelmet kapnak

A hivatalos lap kormányrendeletet közöl a Légoltalmi Liga működésének előmozdításáról. Azokban a városokban és községekben, ahol a Légoltalmi Liga csoport megalakult, a közigazgatási hatóságok a II. és III. légoltalmi csoportba tartozó vagyontárgyak és építmények légoltalmának megszervezésével, ellenőrzésével és a személyzet kiképzésével a Légoltalmi Liga csoport közreműködését veszik igénybe.

A város polgármestere, a járási főszolgabíró, a községi jegyző, a községi bíró, a Légoltalmi Liga helyi szervei működésének előmozdítása céljából köteles légoltalmi intézkedései előtt a Liga helyi szerveinek véleményét meghallgatni, a Liga működéséhez szükséges hatósági támogatást megadni, továbbá a Liga támogatására megállapított összeget negyedévenként utólagos részletben kiutalni.

A polgármester, illetőleg a

községi jegyző a hatósági legoltalm területi beosztásának megfelelően a városok és községek területét *önvédelmi fokozatokra, önvédelmi körzetekre, alkörzetekre és ezeken belül háztömbökre osztja fel.* A háztömböket az alkörzetben belül *önvédelmi háztömb csoportba* lehet osztogatni. Az ilyen önvédelmi területi egységek élén állanak a körzetvezetők, illetőleg a csoport- és tömbvezetők, akiket a község légoltalmi vezetője nevez ki.

A rendelet ellen vétők, amennyiben cselekményük súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihárást követnek el és két hónapig, háború idején hat hónapig terjedhető elzárással büntethetők. *A hatósági közeget megillető büntetőjogi védelem a Légoltalmi Liga valamennyi tisztviselőjére, alkalmazottjára, önvédelmi körzet tömbvezetőjére, valamint ezek helyetteseire is kiterjed.*

„Most megint olyan idöket élünk, amikor gondolatkörünk tengelye a szabadság szeretete kell legyen”

Báró Bottlik István gondnok beszéde az alsóborsodi egyházmegye közgyűlésén

Az alsóborsodi református egyházmegye Miskolcon most tartotta évi közgyűlését, melyen báró Bottlik István egyházmegyei gondnok figyelemreméltó beszédet mondott a következőkben:

— A jövőt meg mindig sűrű köd borítja, de történjek bármi, a magyar kalvinizmust meg nem rendítheti, mert a krisztusi igazságon épült fel, mely változatlan és örök, alapja az Istenbe vetett hit, a szeretet, a lelkiismereti szabadság és az a szociális igazság, mely gyökereivel a krisztusi gondolatból táplálkozik.

— A református egyház alkotmánya a *demokrácia és a szabadság szeretete* épült fel — de azt a demokratikus gondolatot, mely vegyivonul egyházunk onkormányzatán, meg kell övni attól, hogy elfajuljon, mert annak helytelen értelmezése épp a demokratikus gondolatot felépült fejeletet asna alá.

— A *szabadságszeretet egyike az emberi lélek legnemesebb értékeinek.* En a szabadságszeretetet távolról sem akarom a kalvinizmus javára kisajátítani, de köztudomású, hogy a reformáció küzdelmei mindenkor egyik voltak a magyar szabadságot való küzdelemmel és ez korántsem véletlen, hanem a kálvini vallás sajátosságából folyó következetesség. A *református vallás szervezte az autonómián épülven fel, csak a politikai szabadság légkörében fejlődhetik és érvényesülnek.* Azért volt a mi jelnyavunk mindig: *„Szabad egyház a szabad államban.”* Az emberi lélek alaphangulatát a valóság meggyozódás adja meg, már pedig, ha a vallásos meggyozódás alapja a lelkiismereti szabadság, úgy minden egyéb érzés is ebből az alaphangulatból — a szabadság szeretetéből sarjadzik ki.

— *Most megint olyan idöket élünk, amikor gondolatkörünk tengelye a szabadság szeretete kell legyen.* De ebben a világégesben nem bukhatik el se a magyarság, se a kereszténység, ha a szó igazi értelmében kereszténynek és magyarok vagyunk. Sajnos, ezt meg ma sem láthatjuk, sem gazdasági, sem szociális életünkben, mert vannak, akik a kereszténység magasztos fogalmát beletartják a gazdasági élet sarába és önző céljaik előrére ugrodészkanak használnak fel, a vallást pedig sokan társadalmi konvencióvá süllyesztik. Ha kissé gondolkodunk, éreznünk kell, hogy hasonló válság előtt a magyar nemzet sohasem állott és megis az önzés és gyűlölködés nem csökkent, hanem fokozódott, mintha sokan még azt sem akarnák tudomásul venni, hogy sajnos, háborúban vagyunk, nem hogy öszintén és fenntartás nélkül fogna kezét a magyarral a magyar és minden kicsinyes és

egyéni szemponton felülemelkedve egy tökéletes szolidaritás hatná át a lelkeket.

— Nem hivatásom ezen a helyen politikai kérdésekkel behatóbban foglalkozni, de bizonyára együtt érez velem az egyházmegyei közgyűlés minden tagja, amikor azt mondom, hogy amennyire feltétlenül ragaszkodunk vallásunkhoz, éppúgy élünk árán is *ragaszkodunk a magyar alkotmányhoz*, mely legfőbb biztosítéka a nemzet és az egyén szabadságának.

A 42-es bizottság ülése

A 42 tagú országos bizottság október 15-én ülést tartott. A kormány részéről jelen voltak: Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter, Csatay Lajos honvédelmi miniszter, báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter.

Napirend előtt vitéz Imre Béla az államháztartás helyzetével foglalkozó legutóbbi bizottsági ülésről a lapokban megjelent közleménnyel kapcsolatosan szóvált, hogy a közlemény nem emlékeztet meg a felszólalók bíráló megjegyzéseiről, amelyek az árpoltika és vásárló erő irányára tekintetben hangzottak el. Kérte, hogy a jövőben a bizottság üléseiről, vagy csak egészen rövid közlemény tétessék közzé, vagy az az összes felszólalások lényegét tartalmazza.

A pénzügyminiszter megayuztató válasza után a bizottság áttért a honvédelmi célokra kisajított ingatlanokért eserekártalanítására tárgyában készült rendeltetvezt tárgyalására. Koós Zoltán előadó és Csatay Lajos honvédelmi miniszter ismertetése után gróf Somssich László, vitéz Imre Béla, Maróthy Károly, Wekerle Sándor, vitéz gróf Teleki Mihály, Matolezy Mátyas, Laky Dezső, vitéz Purgly Emil és Krudy Ferenc szólaltak fel.

Az elhangzott felszólalásokra báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter és Szentgyörgyi Lajos honvédelmi államtitkár válaszolt. A válaszok után a bizottság a rendeletet kisebb módosításokkal tudomásul vette. (MTL.)

Dr Enyedy Róbert budapesti törvényszéki tanácselnök áthelyezése

A Magyar Távirati Iroda illetékes helyről a következő közleményt kapta:

A m. kir. igazságügyminiszter dr Enyedy Róbert budapesti kir. törvényszéki tanácselnököt a kir. Kúriának 1943. évi augusztus 30. napján hozott ítélet folytán hivatalból a zilahi királyi törvényszékhez áthelyezte.

Debrecen város kulturális eseménye a Bika szálló kistermeben lévő nagyszabású Képképzőállítás

melyen a magyar képzőművészet élgárdája vonul fel

300 válogatott vászonnal

Rudnay Gyula, Komáromi Katz Endre, Edvi Illés Aladár, Gaál Ferenc, Vastagh Géza, Katona Nándor, Krusnyák Károly, Czencz János, Szüle Péter, Áldor János László, Romek Árpád, Viski János és még 100 festő

Belépődíj nincs! 3 és 6 havi részlet! Fekintse meg!

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Szombat délután: Zenebohócok. Füllesztés helyarák.
Szombat este: János bogárka. A) bérlet.
Vasárnap délután és este: János bogárka. Bérletszűnet.
Október 18-án, hétfőn: Ocskay brigádéros. Munkáselőadás.
Október 19-én, kedden: János bogárka. B) bérlet.

Jánosbogárka

Zsúfolt nézőtér előtt mutatta be a B. Unger-társulat operettegyüttese Deésy Jenő és Szathmáry Endre JÁNOSBOGÁRKA című operettjét. A szép sikerrel bemutatott kedves, igazi magyar levegőjű darab mindkét szerzője kedves ismerősei a debreceni közönségnek Deésy Jenő, aki az operett szövegkönyvét írta, a színház jelenlegi főrendezője, benne a nagyszerű színész az invenciózus főrendező mellett jeles színpadi szerzőt ismertünk meg. Szövegkönyvét izes magyar szelvényben formálta kerek egészzé, s nem hiányzik ebből a darabból semmi, ami jellemzője lehet egy jó operett szövegkönyvnek. Színpadtechnikai készsége hiánytalan, dialógusai gördülékenyek s verseinek nemcsak prozódíjára szarvnyal könnyedén, de tartalmi értéke is jelentős. Szathmáry Endre, aki több éven át volt debreceni színházi karnagy, sok invencióval új dallamból muzsikát a remek librettóhoz. Több szám sláger-szerűen mozog, amit vérbeli készséggel hangszerelt finomtónusban. Hangszerkezelése gazdag tapasztalatokon nyugvóak és nagy tudásról tanuskodók. — A gazdag bőséggel áradó melódiák tömören csendülnek és színei hatástelkezők.

A darab címszerzőjét Jurik Ica rutinos és kedves játékkeszséggel formálta. Kitűnően helyén volt énekben, táncban, játékban. — Nagy Csilla forró tüzi temperamentuma most látványos, érzelmes énekes naiva vonalára váltott át s dícséretére ebben a szerepében is kifogástalan nyújtott. Tursi Gitta színes és eleven tempójú Palotás Agnese egyik legsikeresebb figurája az együtt-testnek. A mind több természetességgel megnyilvánuló játéka és beszéde határozott és jelentős javulást mutat. Éneke, tánc, rátermettsége sikerének kitűnő biztosítékai. Fásik Mária lehiggadt játékvezetése igen jó hatású és beérte rutinra való. Ujvárosy Kató és Arany Kató karrikeróza állandó derűt fakasztó és túlzott színe mellett is értékes. A férfi szereplők élén a darab szövegírója, Deésy Jenő csillogtatja kiváló kvalitásai igaz értékeit. Eredeti zamattal mintázott bérlete minden mozzanatában a nagyszerű játékformáló művészt állította élénk. Dalmady Géza elegáns és férfias. Hangja színesen csendül s játékát az átélés igaz értéke jellemzi. Márky Géza gazdatiszte kifogástalan és a nagyszerű alakításban egyszinten mozog a bonviván szerepével. Csengeri Aladár most mutatta a legjobb formáját. Valóságos élte szerepét s így játéka természetes velejárója volt a sok felszattanó taps és siker. A jó együttes játékát Dóka János, Bíró Rózsa és Borza Ibolya egészítik ki.

CSOKONAI SZÍNHÁZ
Tel. 25-45. Igazgató B. Unger István
Előadások d. u. 10 l. 4, este 1. 7-10

Szombaton este A) bérletben a nagyszerű eredeti operett:
Jánosbogárka
Szombaton délután olcsó füllesztés helyarákkal
Zenebohócok
A színház fülve van!

A balettkar tánc dícséretes s fegyelméletességük megfelelő. — Deésy Jenő rendezése mind színpadképek, mind tempó és tömegmozgató tekintetében színvonalas. Hukvári Jenő karnagy lendülettel tartotta kézben a zenei vezetésket.

Felvonások után a közönség melegen ünnepelte a darab szerzőjét és a szereplőket. A közönség elismerő szeretete többször vasfüggöny elé követelte a nagyszerű együttest. A Jánosbogárka bemutatója után azt hisszük nem tévedünk, ha a darabnak átütő sikert és széles előadássorozatát jósolunk. Feltévesünk nemcsak a tegnapi esti siker, de az a körülmény is alátámasztja, hogy a múlt szezomban a Kolozsvári Nemzeti Színháznak ez a darab volt a legsikeresebb bemutatása és a legtöbbet játszott operettje.

Schultze Siegfried zongoraestje

A Német Tudományos Intézet téli tanulmányi felvételek megnyitása alkalmából hangversenyt rendezett a Ferenc József út 22. sz. alatti helyiségében. A hangverseny iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg. A megjelent nagyszámú és előkelő közönséget dr. Heybey Wolfgang, a Német Tudományos Intézet vezetője üdvözölte megkapó szavakkal.

Ezután Schultze Siegfried berlini zongoraművész változatos műsor keretében mutatta be kiváló elhivatottságát. A neves művész széles színskálája, kiforrott technikai készsége, valamint átélésének őszintesége magával ragadta a hallgatóságot. A jeles pianistát minden egyes szám után meleg szeretettel ünnepelte a nagyszámú hallgatóság, mely egy kitűnő sikerült zenei est élményével távozott.

Erdélyi István irodalmi estje

Erdélyi István, az ismert író, október 16-án este 7 órai kezdettel a Tűzharcos Szövetség székében (Ferenc József út 36. sz. alatti) irodalmi estet rendez. A nagyszerűnek ígérkező estélyen dr. Balogh Gyula kormányfőtanácsos mond megnyitót, míg az ünnepi előadást Szilágyi László ref. lelkész tartja. Erdélyi István író verseiből olvas fel. A magánívó előadást gazdag és változatos műsor egészíti ki. Hegedűszóló játsza: Godán József, zongorán kíséri: Szathmáry Károlyné. Magyar szöveg: táncolják Szegedi Gizella és Pongor Ibolya. Műdalokat énekel: Székely Lászlóné. — Szavai: Törőné Korpássy Mária. Magyar nótákat énekel: Oláh Gézáné, verseiből előad: Heiffer Károlyné, Schumann „Almodozás”. Zongorán játsza: Szathmáry Károlyné. Novelláját felolvassa: ifj. Bászler Gusztáv. A záróbeszédet Németh Bertalan igazgató-tanító mondja. Konferál id. Bászler Gusztáv. Műsormegváltása kötelező.

FILM

AZ APOLLO mozgószínház nagy siker jegyében mutatta be a **KETTESBEN** c. új magyar filmet, mely kimagaslóan szellemes magyar filmvígjáték. Rengeg ötlet, nagyszerű humor, szebbnél-szebb felvételek és a szereplő gárda ragyogó teljesítménye köti le első perctől az utolsóig a közönség érdeklődését. Az eredeti mesét, mely arról szól, hogy mit csinálna a mai modern kor minden kényelmi eszközökhöz szokott embere, ha néhány napra egy kaland követeztében lakatlat sziget magányában robinson életmódra kényszerülne: kedvesen romantikus szerelmi történet szálal szövik át. Cserépi László rendezése tele szípközölő ötlettel.

APOLLO filmszínház

Csupa ötlet, humor, az évad magyar vígjátéka!
KETTESBEN
Páger, Simon, v. Bánky, Kékény, Legényei, Kovács és Danis a főszerepben.

A főszerepben Páger Antal ezúttal mint komikus szerepel. Simon Erzsit még egyik szerepében sem láttuk ennyire jól, közvetlenül játszani. Vitéz Bánky Róbert, Kovács Károly, Legényei Danis Jenő jó játéka komoly tényezője a sikernek. A kísérő műsorban a friss híradó mellett külön csmegeként egy nagyszerűen megfilmesített Ady-költeményt kap a közönség.

A VIGSZÍNHÁZ sikerrel újította fel a **RÉGI KERINGŐ** c. magyar filmvígjátékot. A mulatságos és vidám jelenetekben bővelkedő darab főszereplői: Páger Antal, Szörényi Éva, Szilassy László, Zsille Margit, Lányczy Margit, Földényi László és Bilicsi Tivadar. A kísérő műsorban levő

A kormány 20 százalékkal emelte a hadigondozottak pénzellátását

A hivatalos lap október 16-i száma közli a m. kir. kormány rendeletét, amely szerint a hadigondozottak minden kategóriájának, a hadirokkantoknak, hadiözvegyeknek és hadiárvaoknak hadigondozási pénzellátásait jelentősen felemelte.

Igaz ugyan, hogy a hadigondozási járadékokat ez év január elsejével már jelentős mértékben felemelték, azonban tekintettel arra, hogy időközben mind a közalkalmazottak, mind a magánalkalmazottak illetményeit újból szabályozták, az utóbbi hónapokban történt áremelkedések miatt is elhatározta a kormány, hogy a hadigondozottak pénz-

Magyar és Ufa híradó friss, érdekes.

A HUNGÁRIA filmszínház újdonsága a **SZABADSÁG, VAGY HALÁL** lelekbenmarkoló színekkel festi egy parányi nép, a finnek szabadságküzdelmét, amit a cári Oroszország elnyomása ellen fejt ki. Ez a remek rendezésben forgatásra került film azt a meggyőződést kelti hennünk, hogy ezen nép, ha lélekszámban kicsi is, lélekemessége által a legnagyobbak sorába emelkedhet akkor, ha minden polgárának értelem és érzelmevilágát a közös és legszentebb cél elérésébe vetett hit hatja át. A finnek heroikus küzdelme lebilincselő filmtörténet keretében, igazi sikerre számottartó produkció.

látásait ugyanolyan mértékben tehát 20 százalékkal felemeli, mint a közalkalmazottakét.

Ez az elhatározást váltja valóra a most megjelent rendelet, amely november 1-ével lép hatályba.

A járadékok 20 százalékos emelése nemcsak a jelenlegi világháború hadigondozottaira, hanem a régi, 1914-1918. évi világháború hadigondozottaira is vonatkozik.

A légi támadások polgári adozatainak segélyeit a honvédelmi miniszter külön rendelettel ugyanolyan összegben állapítja meg, mint a hadigondozottakét.

Súlyos szerencsétlenség a Bétás szorosban

A mélybe zuhant egy autóbussz — Hat halott, tizenhárom súlyos sebesült

Az október 14-én reggel Békás-szoros felső megállóhelytől Gyergyóbakás felé induló utasszállító társasgépkocsi a meredek hegyi úton az egyik fordulóban eddig még ismeretlen ok következtében megcsúszott, átküzdte a kőfalat és a mély völgybe zuhant. A szemtanúk, akik látták a társasgépkocsi katasztrófáját, azonnal értesítették az összes közeli községek mentő-

őrséit, ahonnan nagy készséggel vonultak a helyszínre. Rögtön megindultak a mentési munkálatok.

A gyors beavatkozás ellenére is hat utast holtan húztak ki a társasgépkocsi romjai közül, tizenhárom ember pedig súlyosan megsebesült, közülük kettőnek az állapota életveszélyes.

Az autóbusszkatasztrófa ügyében szigorú vizsgálat indult.

Móricz Zsigmond első irodalmi bemutatása

Móricz Zsigmondról azt tudtuk, hogy 1908-ban lépett az irodalom színterére „Hét krajcár” című híres kötetével. Így tanította ezt az irodalomtörténet iskolai könyvekben, általános és szaklexikonokban, egyetemes irodalomtörténeti és monografiaszerű művekben. Ezt a tudomásunkat módosítanunk kell, mert kezembe akadt egy röpiratszerű füzet, amely nyolc évvel előbb, vagyis már 1900-ban írónak minősíti Móricz Zsigmondot. A füzet, melyet Janus Ánév alatti szerzője hivalkodva kötetnek nevez. „Iróvilág Debrecenben, Fény- és árnyképekben” címmel és „Budapest 1900” kelet-bocsátott közre, több jókarrattal, mint hozzáértéssel készült. 21 debreceni íróról ad vázlatos, de különálló ismertetést és azonfelül még 38 debreceni lakost soroz az írók csoportjába, főképp a hírlapok külmunkatársait, miközben nagy kedvezet tanúsít a fiatalság iránt, mert az író-névvél megtszíteltelnek legalább egyharmada teologus és jogász, sőt akad közöttük két-gimnázista is. Madai Gyula és Oláh Gábor, a későbbi „Bokrétának a tagjai: viszont az így összeállított csoportból hiányzik a már akkor 10 év óta működő Csokonai-körnek egész vezetősége.

Az ilyen kevés tárgyilagossággal és még kevesebb kritikával összeállított füzetet nagy kitüntetés érte. Katághy Menyhért

írt hozzá előszót, amely név alatt nem kisebb ember rejtőzött, mint az akkor irodalmi pályájának tetőpontján álló Mikszáth Kálmán. A fény- és árnyképek közül most csak egyet ragadok ki, mely fölét a szerző ezt a nevet illesztette:

Móricz Zsigmond.

Theologus, ki az angol írók szárnyain nevelkedik nagyra. Mert sajtáságos, beteges világnézetet olyan egyéni ízt tud adni elbeszéléseinek, mely csak magásra törő szellemnek sajátossága. Sokat leste el az angol íróktól, most még csak a külsőségekben. Majd megtanulja, hogy a tartalom, a feldolgozás fontosabb.

Sajtáságos egyéniség. Azt hiszem önmagában zárkózott életet él. A nagy város legféltre-sőbb zugában lakik és ott szövi álmat, melyet vagy közvetlen környezetéből, vagy kedvenc olvasmányaiából merít.

Dickens Bóz és Thackeray! Milyen szép célpontok. Legalább neki, Majd ha sokat olvas és sokat lát, megtudja, hogy nem ők az egyedüli és legjobbak.

Az Ellenőrnek munkatársa. Itt jelennek meg elbeszélései, melyek lassan, de biztosan hódítanak. És ő fájdalom szeptikus mosollyal, de mély megelégedéssel veheti ezt tudomásul.

Ha megkérdeznék barkóczy Boldizsár uramat, készülő regényének alakját, hogy mint vélekedik felőle, e rövid, de határozott feletet kapná: „Smart! Szamárság!” És ez nagy dícsé-

ret volna reá nézve, mert barkóczy Boldizsár a „dícső és nemes metszésű” ott egyedül és jogos tulajdonosa a legléghőbb teremés, ki fonákul vessz fel és bírál el mindent.”

Sok mindent ki lehet olvasni ebből a fény- és árnyképből, talán még azt is, amit Janus úr maga sem sejtett, hogy t. i. ebből a debreceni diákból és vidéki hírlapíróból lesz Magyarország egyik legnagyobb regény- és novellaírója, valamint elsőrendű publicistája. De ez alkalommal nem bocsátkozom kép, illetőleg szövegmagyarázatba, csak két megjegyzést fűzök hozzá. A „Debreceni Ellenőr”, melyben akkor Móricz Zsigmond dolgozott, a szabadelvűpárt naplapja volt, Konez Ákos városi levéltáros szerkesztésében; Móricz Zsigmond pedig 1 éves hittan-hallgató volt, aki azonban a második félévben, tehát 1900 elején átiratkozott a jogi karra.

Ady Endre és Móricz Zsigmond, akik a XX. század első évtizedében új és forradalmi korszakot iktattak a magyar irodalom történetébe, a XIX. század utolsó éveiben debreceni diákok és hírlapírók voltak; egyideig érték is itt egymást, 1899 utolsó hónapjaiban együtt szívták a Kollégium, vagy legalább is Debrecen levegőjét. Ady Endre debreceni életéről és irodalmi működéséről már 1922-ben megjelent egy alapos és gondos tanulmány. Kardos Lászlónak „A 21 éves Ady” című könyve; itt a legelőbb ideje, hogy míg az adatok felkutatathatók és az emlékek él nem halványulnak, valaki — lehetőleg debreceni író ember — hasonló munkát adjon ki, a 20 éves Móricz Zsigmondról.

Kardos Albert. „Megtartottam az eredetinek a helyesírását.”

Olivecrona svéd agysebész Csongrádon

Olivecrona, a világhírű svéd agysebész, aki a napokban műtétet hajtott végre Budapesten egy 5 éves kisgyermeken, tegnap este Csongrádon járt. A svéd orvos Benedek László dr. magyar orvosprofesszor társaságában érkezett Csongrádra és ott egy Kaszanitzky Gyuláné nevű urasszony betegágyánál konziliumon vett részt.

Bukaresti hír

Bukarest, október 15. Aurél Pipa tanár, a román kultuszminiszterium vezértitkára erdélyi szemle-körútja során látogatást tett a gyulafehérvári római katolikus püspökségben, ahol Márton Aron, Erdély püspöke fogadta. Megtekintette a római katolikus székesegyházat és a püspöki palota könyvtárát. Gyulafehérvárról Nagenyedre utazott, aho a református püspökségen, a református teológián és a Bethlen-kollégiumban tett látogatást.

Búcsú Galyától

Virágillat, nyírla s ordő,
Jaj, de szép vagy Galyától!
Csipkeróza, sok kis fenyő,
Öreg nyírla százele ne!
Itt napugrál, ott felleg kell
Kis özike szelid, nem félt
Lilla virág a hegytetőn
Margaréta nyíl a lejtőn!
Oszti nótát susog a szél,
... Bár lelkünkben meg tavasz él!
Levél-pilek sárgán szálnak,
A nap is kisebb úton jár,
Jaj hát vége van a nyárnak...
Autóbussz jön, autóbussz megy,
Fehér parát lel a hegy,
A nap is kisebb úton jár,
Isten veled. Lali, Oszkár!
Hé az asszonyok! Grétki! Sára!
Hazamegyünk nemskára...
Egy egy ábránd... egy kis atom!
Tárlakozunk jövő nyáron!
... Galyától tündérszám
és már én is hazavágyom!
Vár a Gyurika, Anyu, Emi,
De jó is lesz hazamenni!
Elmondani szép volt a nyár,
... Csermeköndök s a munka vár!
Páras hegyek, nyírla s erdő,
Búcsúznak kell Galyától!...
Deseó Emi

METEOR mozgó

CSAK MA!
Forradalmár
Egy világszép ifjúságának robbanó erejű drámája.
Főszereplők: Lil Dagover, Horst Gaspar, Heinrich George, Holnaptól: LEANYVASAR.
Előadások kezdete: 1/6 és 1/8

VIGSZÍNHÁZ mozgó

Ma 3, 5 és 7 órakor a legnagyobb és a legvidámabb zenés magyar film:
Régi keringő
Főszereplők: Páger, Szörényi, Szilassy és Bilicsi.

HUNGÁRIA filmszínház

Az orosz elnyomás és a finn ellenállás hőskölteménye:
Szabadság, vagy halál
Előadások: 3, 5 és 7 órakor.

A honvédelem időszerű kérdéseiről tanácskozott a MÉP bizottsága

Budapest, október 15. A MÉP csütörtökön este klubnapot tartott. Már a kora délutáni órákban egybegyűlt törvényhozók és a kormány jelenlévő tagjai között élénk eszmecsere fejlődött ki az időszerű politikai kérdésekről. Egy időben ült össze vitéz Magasházy László elnöklésével a pártnak, ez az ad hoc bizottsága, amely a honvédelmi kérdésekkel szakszerűen foglalkozott.

A bizottsági ülésen résztvette Csatai Lajos honvédelmi miniszter és Thuránszky László

miniszterelnökségi államtitkár is. Az ülésen igen beható eszmecsere keretében megvitaták a honvédelem időszerű kérdéseit. Krudy Ferenc, Laky Dezső, Ember Sándor, báró Rösner István felszólalása után Csatai Lajos honvédelmi miniszter részletesen válaszolt mind a felszólalás keretében, mind később a bizottság tagjai részéről hozzá intézett kérdésekre. Az adott felvilágosítást a bizottság tagjai megnyugvással és köszönettel vették tudomásul.

Hasbaszurta külön élő feleségét, mert nem engedte elvinni ruhásvásárlásra kisgyermekét

Az asszony belehalt sérülésébe, a férjet a debreceni törvényszék három és fél évi börtönrre ítélte

A debreceni törvényszék Székely-tanácsa tegnap tárgyalta Katona Sándor püspökladányi gyümölcskereskedő bűnügyét, akit halált okozó súlyos testisérteséssel vádolt az ügyesség.

Katona Sándor szeptember 6-án zsebkésével leszarta külön élő feleségét, Szabó Mariát, utána pedig saját magát is hasbaszurta. A súlyosan sérült asszonyt beszállították a debreceni klinikára, ahol műtétet hajtottak végre rajta. A seb azonban fertőzést kapott és a 24 éves asszony, akit még szeptember 7-ikén a klinikán ki tudott hallgatni a debreceni rendőrség, négy nap múlva meghalt.

Katona Sándor és felesége között az asszony édesanyja, azaz Szabó Jánosné személye körül voltak ellentétek a vádlottnak valómsága szerint. Katona Sándorné halála előtt alinikai kihallgatása alkalmával elmondta, hogy az utóbbi időben férje inni kezdett és ezen többször összeszótalkoztak, mert ha férje ittas volt, akkor ütlegelte őt. 1942 június 30. óta különváltak éltek. Szeptember 6-án délután előtt férje a lakásán felkereste és visszahívta. Katonáné azt mondta, hogy még iszik, addig nem megy vissza. Ezen összeszótalkoztak s férje előbb piszta kézzel ütlegelte, majd zsebéből kését elővette s azzal hasbaszurta, majd toroknyagadta, fojtogatni kezdte.

— Ha megölsz, ki nevelj fel a nyolchónapos kislányunkat — mondotta ekkor a súlyosan sérült asszony, — mire Katona abbahagyta fojtogatását, bevitt a szobába, ott az agyára fektette és a szoba ajtót rábuzta. Aztán Katona Sándor átment a másik szobába, ott a gyermeket szeretgette. Közben a szomszédasszony, Vigh Lajosné tejet vitt a lakásra és férjétől megkérdezte, hol van a felesége. Katona azt felelte, hogy most nincsen az asszony odchaza, jöjjön később. Mikor később Vigné visszament, a férjet már nem találta otthon, az elment a kerékpárjára a tanyára, ahol öngyilkosságot kísérelt meg. — Vigné jelentette fel aztán, hogy az asszonyt leszurta férje és a sérült asszonyt átvitte a szomszédba Mester Antalnéhoz.

A bíróság ismertetette a vádat, majd Katona Sándort hallgatta ki, aki elmondta, hogy anyósa és közte voltak ellentétek, ez okozta különválásukat. Különváltan élő feleségét különöse idején is gyakran meglátogatta a gyermekkel együtt. Szeptember 6-án azért ment el, hogy a gyermekének oszi ruhát vegyen. El akarta vinni a gyermeket, azonban az asszony nem engedte. Ő mondta, hogy a multhán is vett a gyermeknek ruhát és nem volt jó, be kellett varrni, engedje el, hogy pontos méretűl vehessen, estére visszahozza a gyermeket. Fel is vette karjára a nyolchónapos kislányt, azonban felesége az ajló elé állt, letépte kabátját, meg is ütötte őt, nem akarta engedni a gyermeket. Ezen felidühödött, letette a gyermeket s előbb csupasz kezével ütötte vissza az asszonyt, majd kést rántott és egyszer beledőjt...

— Mikor feleségem összecsett, bevittem az agyra — mondotta a vádlott. — Nem emlékszem pon-

tosan a többire... Nagyon el voltam keseredve Vigné sem emlékszem, hogy mikor jött. Aztan otthagytam a feleségemet és elmentem. Ahogy a levegőre ertem, kezdtem gondolkodni, hogy mit tettem és akkor határoztam el, hogy én is öngyilkos leszek. Megszurtam magam, de a seb nem volt súlyos...

A bíróság megállapította, hogy Katona Sándor már reggelben is kísérelt meg öngyilkosságot. — A vádlott ezzel kapcsolatban elmondta, hogy családi ügyből kifolyólag anyjára ekkeseredett, hogy felment a padlásra és felakasztotta magát. Édesapja és sógora találtak meg a padláson és levették a kötélről.

Zokogva adta elő ezután a vádlott, hogy nagyon megbánta tettét, melyet feldúlt lelkiállapota miatt, ekkeseredésében követett el.

A vádlott után tanuként anyósát, azaz Szabó Jánosné hallgattak ki, aki előadta, hogy leánya férjhezmenése után néhány hónappal már panaszkodott fejére, hogy iszik és olyankor megveri. A leánya többször panaszkodása után 1942 augusztusában hazaköltözött. Feje az ő lakására is többször ment ittas állapotban haza. Szeptember 5-én ő Ujfehértóra ment dinnyevásárlás céljából, hogy szintén gyümölcskereskedő fiának segíddkezzen és masnap Debrecenben értesült arról, hogy a leányát férje megszúrta s a klinikára szállították be.

Vigh Lajosné elmondta, hogy mikor először ment a tejjel, Katonáné ajtaját zárva találta. Kopogtatásra Katona jött ki és azt mondta, hogy felesége nincs otthon, majd hozza később a tejet. 20 perc múlva visszament s akkor Katonánét sírva találta, kérdésére igen halkán válaszolta, hogy a férje, amiért nem bocsátott meg neki és nem ment vissza hozzá, megszúrta és meg akarta fojtatni. Ő felvette Katonáné kisgyermekét és a sérült asszonyt Mesterék lakására vitte, ahova orvost hívtak.

Mester Antalné kihallgatása és dr. Horváth Arthur orvosszakértő véleménye után a perbeszéd hangzottak el.

A kir. ügyész súlyosbító körülményként kérte mérlegelni, hogy az eset a szándékos emberölési kísérlet határára mozog, a vádlott éppen házastársa ellen követte el tettét és egy kis gyermeket, aki rászorult az anyai gondozásra, fosztott meg anyjától.

A védő hangoztatta, hogy Katona Sándor ittas és erősen felidült állapotban követte el tettét. Gyermekét akarta elvinni, hogy annak ruhát vegyen és amikor ezt felesége nem engedte, ez dühösítette fel. Megvilágította Katona Sándor és anyósa közötti ellentét indítókát.

A bíróság ezután ítélethozatalra vonult vissza és rövid tanácskozás után kihirdette az ítéletet. Katona Sándort bűnösnek monddta ki halált okozó súlyos testisértes elkövetésében, enyhítő körülménynek véve erős felidülttségét, három évi és hat hónapi börtönrre ítélte...

Az ítéletben úgy a vádlott, mint a kir. ügyész és védő megnyugodtak és így az jogerőssé vált.

Nyári kecesők

Ira: IGNÁ CZ RÓZSA

Ne essék mindig csak azokról szó, akik pihenni mennek a Balaton partjára. Érdekesebb az az emberfajta, amelyik nyár után is ott marad, amelyik abból él, hogy mások elfáradnak s üdülést keresnek. A Balaton partján laknak olyanok, akik két hónapi munkából akarnak megélhetési alapot szerezni maguknak egy hosszú évre. Lehetséges ez? Ha az ember jól utána néz, kiderül, hogy a nyári vendéglős — télen fakeskedő, a vasúti hordár, aki a mai taxi hiányban óriási összegeket keres a gyalog talicskával, télen villát őriz, havat lapátol és jéget verem. A ki vasúti megálló baktére nyáron mikor sűrűn járnak a vonatok, egész hónap alatt szorongatja a kopott piros zászlócskát, de mire beáll az ősz, előveszi a kaptafát. Őszel s télen, — két vonat érkezése közben, — alkalmi suszter is a baktér. A nyári postás most, a nagy szezonban, négy gyermekével együtt hordja a villákba érkező csomagokat, de télen szabósságot folytat.

Az alkalmi munkások világa a Balaton partja, mindenféle munkához értő, ezer dologra vállalkozó embereké.

A nyár lázas rövidege az oka annak, hogy egy részük túl mohón, túl gyorsan akar keresni.

— Az urak ugyanis csak nyárra jönnek! — mondja a felületelés villanyszerelő s lehetőleg úgy csinálja meg a házban a világitást, hogy a nyár folya-

mán legalább két, három apróbb hiba legyen rajta, de őszre mindenesetre mondja fel a szolgálatot, hogy azután tavasszal egészen újjá kelljen a hálózatot alakítani. Hogyan keresne különben, ha túl alapos munkát csinálna? Huncutság nélkül is többször keresnek azok, akiknek a mestersége az az időjáráshoz igazodik. Például az ácsok. A parti villákban télen minden ajtó, ablak bedagad, megereszkedik, megrepeszt a hideg. Tavasszal meg kell emelni, gyalulni, újra enyvezni. Örökös kereset a partvédelmi munka is. A tél mindig összetöri a betonozatlan partot, a víz be vezető pallót is évenként kell lerakni.

Örökös éber alkalmazkodás ezeknek az embereknek a dolga. Nyaralók szeszélye, szezon időjárás dirigálja őket. Egészségükre váljék, hogy olyan mohón, ügyesen minden munkát megragadva gyarapodnak. Szerelők, ácsok, kőművesek, telep-gondozók, lassan, lassan megvesznek egy parti telket. Építé- nek. Kiadják a nyaralóknak az épületek szorgoskodnak tovább, hogy a gyerek tanulni tudjon s tán az unoka megérhesse, hogy a nagyapja építette nyaraló házacskában már maga pihen.

A balatonparti nép a Dunántúl falvaiból, — többnyire szegény, földetlen parasztokból — kapja a némi utánpótlását. Éppen most ismerem meg az elhanyagolt nyárban, mikor már

DEBRECZEN 5 OLDAL
1943 X. 16.

a nyári keresetnek vége, egy gyermekes, szegény, napszámos embert, Kicsit ütődött. Masnálához, állandó napszámra nem való. Alkalmi favágást könyörgött egész nyáron a villák urától. Egyszer magával hozta a feleségét is. A jó dolgú napszámos asszony, megtetszett egy villa tulajdonosnőjének. Felfogadta kedvéért az egész család a cselédházba, villát őrizni. Őstől kezdve lesz hat ingyen lakásunk, az ember halászni fog. Az asszony napszámra jár az örökös itteniekhez. A gyerekeik jövőre már csomagot hordanak s tanulhatnak mesterséget is.

Egy pesti család nyári pihenő fészket épített magának, s a pihenésük egy hat tagú, földetlen, szegény magyar paraszti családot indít el a „balatonparti polgárosodás útján”.

„Nyári keresők” lesznek ezek is, Kicsit talán túl mohók, idővel talán két hónap alatt akarják megszerezni az egész évre való s nem ártallják borsos árakat szabni a nyaralóknak. De haladnak, törnek előre, új társadalmi réteg képződésüket segítik. Életemet fakasztanak abból, — hogy a munkában megfáradtak, néhány üdítő nyári hét alatt, jól megérdemelten — lopják a napot.

— Németországban a városi lakosság ellátásának megfelelően a falvak is népmosókonyhákat kapnak, ahol az asszonyok gyorsan és kényelmesen moshatják a ruhákat. A nagy mosógépek kezelése igen egyszerű, egy asszony elintézheti.

— Miért kell háromnak égnie?
— Jgazad van, Tungotamból egy is elég világos!

HIREK

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata, október 16-án reggel 8 órától, október 23-án reggel 8 óráig: Kossuth, Piac u. 26, telefon: 29-56. sz. — Magyar Korona, Kálvin-tér 15., telefon: 16-06. Arany János, Csapó u. 66, telefon: 11-78. — Hungaria, Szoboszlói út 4, telefon: 32-50 sz.

Gróf spizzai Markovits Árpád vk. ezredes kiüntetése

Magas kiüntetésben részesült a hdt. pság vezérkari főnöke, gróf spizzai Markovits Árpád vk. ezredes, akit a Kormányzó Úr Ófőméltósága f. évi szeptember hó 16-án kelt legfelsőbb elhatározásával a vezérkari szolgálat terén kifejtett kiválóan eredményes és igen hasznos teljesítményeiért a Magyar Erdemrend tisztikeresztjével tüntetett ki.

A magas kiüntetést a hdt. vezérkari főnök, gróf Markovits Árpád vk. ezredesnek, akit bajtársai jókívánatokkal halmoztak el.

Vasárnap, istentisztelet a református templomokban. Nagytemplomban délelőtt 10 órakor Kereskes József, délután 5 órakor Kereskes János, Kistemplomban délelőtt 9 órakor Ferenczy Károly, 11 órakor Uray Sándor, délután 5 órakor Erdélyi Mihály, Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor Ony János, délután 5 órakor Dörnyei Ferenc, Károlyi Gáspár-terti templomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 5 órakor Bernyi János, Árpád-terti templomban délelőtt 10 órakor dr. Hegyaljai Kiss Géza, délután 5 órakor dr. Hegyaljai Kiss Géza, Homoksertői templomban délelőtt 10 órakor Sipos Károly, délután 5 órakor Sipos Károly, Csapó-kerületi templomban délelőtt 10 órakor Kovács József, délután 5 órakor Fentös Tibor, Egyetemi templomban délelőtt 10 órakor dr. Torok István, Augustus-szobor-templomban egyenyező 10 órakor Konecz Zoltán, Egyetemi klinikán egész heten át Szenes László és Konecz Zoltán Teglaskerti állami iskolában délelőtt 10 órakor Sarkóczy Lajos, Teglavetzi gyülekezeti házában délelőtt 9 órakor Erdélyi Károly, Wolaitka-telepen délelőtt 10 órakor Fentös Tibor, Olajútjában délután 5 órakor Beregszászi Károly, ONCSA-telepen (Szotyri u. 19) délután 5 órakor Varga Balázs, Ebesen délelőtt 10 órakor Molnár Gyula, Halapon 9 órakor Pipóhegyen 11 órakor Allohgyén 2 órakor László L. Elek, Pallagon 9 órakor Pál Antal, Lukaházán 3 órakor vitéz Szabó Endre, Peresdülöben 9 órakor Sijóss Imre, Ondó 1. Kádár-dülöben 11 órakor Rápolyi Árpád, Nagycserén 9 órakor Hozsánpályi-úton 3 órakor Molnár Gyula, Famoskán 9 órakor Szatmár 11 órakor, Letalpon 5 órakor Udvarhelyi György, Meseon 10 órakor Meseon 2 órakor Nagy Sándor, Gyermekistentisztelet: Egyetemi templomban d. e. fel 9 órakor Szenes László, Leventeistentisztelet: Károlyi Gáspár-terti templomban délelőtt 8 órakor Varga Balázs.

Az egyetemi templomban vasárnap délelőtt 11 órakor istentisztelet lesz, Igét hirdet dr. Torok Ignác egyetemi tanár „A predikáció” címmel.

A rom. kat. templomban és kápolnában rendez vasárnapi miserend, a lelkesítő beosztást ma eszközlik.

A gör. kat. templomban délelőtt negyed 8 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diakonise, 9 órakor katonamise, 10 órakor nagy szentmise, a szentmisét dr. Csobay András hittoktató mondja, háromnegyed 12 órakor csendes szentmise, délután fél 4 órakor rózsafüzértáncosság, 4 órakor vespernye és októberi ájtatosság szentbezdél, Folyó hó 21-én, esztendőnk délután 5 órakor októberi ájtatosság szentbezdél.

Az evangélikus templomban délelőtt 10 órakor és délután 5 órakor istentisztelet igehirdetéssel.

Orsz. János nyilastelepi református segédlelkész ezúton búcsúzik mindazoktól, az ismerősöktől és jóbarátoktól, akikről az idő rövidsége miatt elbúcsúzni nem tudott.

Bibó Lajos 30 éves írói jubileuma alkalmából születőnek tiszteletére Hódmezővásárhely városa díszkönyvtárát rendez. Az ünnepes színhelye a város háza közgyűlési terme lesz, ahol Endrey Béla polgármester, vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály, a Sajtókamara-elnök, dr. Németh Antal, a Nemzeti Színház igazgatója és a hódmezővásárhelyi újságírók nevében Kun Béla országgyűlési képviselő méltatja Bibó Lajosnak, a kiváló írók érdemeit.

A magyarok használták Európában először a szappant és a villát

A Magyar Földrajzi Társaság ülésén Cholnoky Jenő dr. előadást tartott a magyarok eredetéről. Elmondotta, hogy a magyarok magas kultúrát hoztak magukkal a turáni alföldről. A magyarok hozták Európába a kenyert és ezzel a gyalogos népeket lovasították és forradalmasították a harcsmódot. A magyarok hozták Európába a csizmát, az elől gombolós kabátot és magyar királyné már villával evett, amikor még az európai udvaroknál kézzel marcangolták a húst az ebédeken. A nemzetséget, kötést, horgolást is ők honosították meg.

A turáni alföldön szomszédai voltak a kínaiaknak, akiknek mely kultúrájuk volt és sokat átvettek műveltségükből. A magyarok a honfoglalás után száz esztendővel már alkotmányos államot alapítanak, melyet Szent István teremtett meg. Magyar földön mondották ki először a világon a vallásszabadságot és a magyarok használták először Európában a szappant.

A nőgyűlölő élete. Most halt meg Bécsben 68 esztendő korában egy bizonyos Wenzel nevezetű polgár, akit megrögzött nőgyűlölő tettei miatt szűles körben ismertté tette. Háza ment, mindig három helyet vásárolt, nehogy véletlenül nő illesse mellé. A legrosszabb fajta dohányt szívta, hogy ezzel elűrhassa magától a szépnem tagjait. Környezetében persze nem tűrt meg nő, csak férfi alkalmazottak szolgálhattak ki, még hozzá kizárólag idősek, nehogy vala melyik fiatalabb alkalmazottja miatt nő kerüljön házába. Jelentékeny vagyonát kizárólag nőtelen férfi rokonaira hagyományozta. Iróasztalában 62 levelet találtak, ezek mindegyikét barátai vagy rokonai írták hozzá. Valamennyi levél rábeszéli: nőüljön meg!

Nagyváradon állítják fel a Magyar Golgotát. Nagyvárad város a felszabadulás után elhatározta, hogy felállítja Nagyváradon Berbereki Kovács Zoltán Magyar Golgota című szobrát. A szobor felállítási költségeihez a vallás- és közoktatásügyi minisztérium is hozzájárult. A szobor a legközelebbi időben el is készül. Nagyvárad városa a szobrot a Budapest felől a városba érkező országút mellett az egyik parkban állítja fel, úgyhogy minden Budapest felől autón Nagyváradra érkező útas első élményként a felállítandó Magyar Golgotát fogja látni.

Kétszázévig tart egy ruha. Egy svéd tetőgyár olyan kiállítás rendezett, amelyen fémbe készült ruhákat tettek közzemlére. A ruhák látszólag olyanok, mint a selyemből vagy gyapjuból való öltözékek. Az újítás abból áll, hogy a különböző anyagokat bizonyos fémoldattal impregnálják, miáltal azok elszakíthatatlanokká válnak. A gyár szerint egy ilyen ruha 2-300 évig is eltart.

Betörték dr. Hollóssy Andor egészségügyi tanácsos Kassa-úti lakásába. Dr. Hollóssy Andor egészségügyi tanácsos Kassa-úti városi lakásába ismeretlen tettes az elmúlt éjszaka folyamán behatolt. A tettes értékes ruhaneműket szedett össze, majd az udvaron levő baromfiól ajtaját feltörte és onnan 10 tyúkot vitt el. Ugyancsak betört a tettes a Kassa-úti városi lakásoknál egy másik lakásba is és onnan is ruhaneműt lopott. A betörő működését azonban a házbeliek idejében észrevették és megzavarták, mire a tettes a sötétség leple alatt elmenekült, a lopott tárgyakat is hátrahagyva. A rendőrség megindította a nyomozást a betörő kézrekerítésére.

Nagy István színész, a Nemzeti Színház tagja birtokot vásárolt Szatmárhegyen, ahol többször járt az elmúlt évben.

Személtáppal verte agyon Pécsen Ujlaki István géplakatos a szomszédját, Paksi Jánost. A bíróság megállapította, hogy Ujlaki önévélemből járt el és jogerősen ítélték.

A Sárge-folyam kiáradt Kínában és eddig 200.000 kínai vesztette életét az árvízben. Az elsodort házak száma 60.000.

Fülöp Andor ny. főmozdonyvezető meghalt. Hosszú szünet után a sebészeti klinikán meghalt Fülöp Andor ny. főmozdonyvezető, a Debreceni Sakk Kör kiváló versenyzője és választmányi tagja. A vasutas-sakkozás éljártékosát vesztette el. Halála széles körben keltett mély részvétet. Temetésének időpontját gyászrovatunkban közöljük.

Fülöp Sándor, a szélhámos szabót átadták a debreceni rendőrségnek. Szatmárról jelentik: Fülöp Sándor, a szélhámos szabóságát, aki az egész országot végigjárta és mindenütt férfi és női ruhadarabokat vitt át javítás végett, amelyeket azután eladott, vagy elzáróztatott, a rendőrség őrítetbe vette. A szatmári rendőrség Fülöp Sándort kihallgatása után rendőri kísérettel illetékes helyre: Debrecenbe szállíttatta, ahol a nyomozást tovább folytatták.

Fogházra ítélték egy kisegítő postaszolgálat, aki nem volt hajlandó rádiónyugtákat kézbesíteni. Gál Vince asztalossegéd kisegítő szolgaként kapott alkalmazást a budapesti postán. Egy alkalommal megtagadta a 340 rádiónyugta kézbesítést és inkasszállását. Feljelentették és a bíróság nem jogerősen nyolcnapos fogházra ítélte Gál Vincét, figyelembe véve a nyomatékos enyhítő körülményeket.

Bugáriát Romániával dunai hid építésével köti össze. A hid építését a német Krupp művek vállalták. A hid építési költségeit Románia és Bulgária közösen viselik.

Nagy himfarkast lőttek Máramarosziget határában. Benedek Ernő nyugalmazott őrnagy, máramaroszigeti lakos a várás határában egy hatalmas kétéves himfarkast lőtt, amely hosszabb idő óta garázdálkodott a környéken és legutóbb az egyik nyájból 11 juhot rabolt el. Az elejtett vadállatnak igen nagy számú nézője akadt.

Kötél általi halálra ítélték Miskolcon három rabló cigányt. Szakáll Mihály komlóskai cipész-mester műhelyébe az elsötétítés ideje alatt behatolt Kolompár Péter cigány Lakatos Lajos és József nevű két társával, ahonnan ellopták a javításra beadott lábbeliket. Ügyüket a miskolci rögtönítélő bíróság tárgyalta és mindhárom cigányt kötél általi halálra ítélte. Az elítéltek kegyelmet kértek.

A Csillag-utcán megtámadtak és leütöttek egy diákot

Tegnap este rejtélyes hátterű támadást követek el a Csillag-utcán D. Szabó László 17 éves diák, az állami Fazekas Mihály gimnázium tanulója. Csillag-utca 108. szám alatti lakos ellen. Este 10 óra tában ismeretlen támadó a sötétben tompa tárggyal fejbeütötte. Az újs következtében D. Szabó László börtöredést és horzsolásokat szenvedett. A tettes ezután elmenekült és kísérletet sem tett D. Szabó pénzének és értéktárgyainak megszerzésére, ami arra mutat, hogy a támadás a diák valamelyik haragosának bosszúműve lehetett.

Halalos kespárbajt vívott Budapesten a Boráros-terén két asszony. Visztra Józsefné és Gellért Piroka az elmúlt este a fővárosban összeveszttek és a Boráros-terén kespárbajt vívtak. A veszekedés oka Szabó Ferenc munkás volt, aki két asszonynak udvarolt egyszerre. Az egymásra féltékeny asszonyok kést rántottak elő táskáikból és Szabó személtárára összeszurkálták egymást. Visztra Józsefné tüdejét átszúrta Gellért Piroka és az éjszakai órákban meghalt a kórházban. Gellért Piroka is kórházba került, de nem életveszélyesek a sérülései.

Tíz kiló szalonáért és tíz liter zsírtért meggyilkoltak egy nagykorú asszonyt. Nagykorúsról jelentik, hogy tegnap délután 12 és 1 óra közötti időben kürti tanyáján meggyilkolták öv. Szabó Ferencné 54 éves asszonyt. Megállapították, hogy a gyilkosság a tanya padlásfeljárója előtt történt. A gyilkos felforgatta a lakást, majd egy tízliteres bödön zsírt és tíz kiló szalonáttal magával vitt. A gyanyát egy ismeretlen csavargó cigányra terelődött, akit a tanya köztű láttak a gyilkosságot megelőző időben.

Fülöp Sándor, a szélhámos szabót átadták a debreceni rendőrségnek. Szatmárról jelentik: Fülöp Sándor, a szélhámos szabóságát, aki az egész országot végigjárta és mindenütt férfi és női ruhadarabokat vitt át javítás végett, amelyeket azután eladott, vagy elzáróztatott, a rendőrség őrítetbe vette. A szatmári rendőrség Fülöp Sándort kihallgatása után rendőri kísérettel illetékes helyre: Debrecenbe szállíttatta, ahol a nyomozást tovább folytatták.

Fogházra ítélték egy kisegítő postaszolgálat, aki nem volt hajlandó rádiónyugtákat kézbesíteni. Gál Vince asztalossegéd kisegítő szolgaként kapott alkalmazást a budapesti postán. Egy alkalommal megtagadta a 340 rádiónyugta kézbesítést és inkasszállását. Feljelentették és a bíróság nem jogerősen nyolcnapos fogházra ítélte Gál Vincét, figyelembe véve a nyomatékos enyhítő körülményeket.

Bugáriát Romániával dunai hid építésével köti össze. A hid építését a német Krupp művek vállalták. A hid építési költségeit Románia és Bulgária közösen viselik.

Nagy himfarkast lőttek Máramarosziget határában. Benedek Ernő nyugalmazott őrnagy, máramaroszigeti lakos a várás határában egy hatalmas kétéves himfarkast lőtt, amely hosszabb idő óta garázdálkodott a környéken és legutóbb az egyik nyájból 11 juhot rabolt el. Az elejtett vadállatnak igen nagy számú nézője akadt.

Kötél általi halálra ítélték Miskolcon három rabló cigányt. Szakáll Mihály komlóskai cipész-mester műhelyébe az elsötétítés ideje alatt behatolt Kolompár Péter cigány Lakatos Lajos és József nevű két társával, ahonnan ellopták a javításra beadott lábbeliket. Ügyüket a miskolci rögtönítélő bíróság tárgyalta és mindhárom cigányt kötél általi halálra ítélte. Az elítéltek kegyelmet kértek.

A Csapó-utcai egyházz-rész tanácsulést tartó

Dr. Ferenczy Károly lelképásztor és dr. Balla Bertalan főjegyző főgondnok elnöklésével a Csapó-utcai egyházz-rész ülést tartott. A vezető lelképásztor bemutatta az új s. telkést, Kereskes Jánost, aki Nyírbátorban szolgált eddig Óron mel közelé azt is, hogy Garbovcsky Helén diakonissza megkezdte az egyházz-részben munkásságát. Tudomásul vette a tanács, hogy az Országos Népi és Családvédelmi Alap húsz előadást rendez az egyházz-rész tanácstermében az anyák részére. Kiss Ferenc városi irodavezető egyházz-rész pénztáros az egyházz-rész pénzügyi helyzetéről számolt be. Leikiismeretes munkájáért a tanács egyhangúlag köszönetet szavazott Kiss Ferencnek.

A Csapó-utcai egyházz-részben is megalakult a Nőszövetség, melynek elnöke öv. Tóth Györgyné lett. Dr. Ferenczy Károly pedig a leánykör vezetését vállalta magára. Mindkettőjük szeretettel köszöntötte a tanács. Az ülést a lelképásztor imaja vezette be és Kereskes János s. telkészt mondott zárómódságot.

Ondolált egy vasutas és nem indította a vonatokat

A vecsési állomáson teljesített szolgálatot Janosovits Sándor 25 éves MÁV segédlist, de megunta a szolgálatot. Kitanulta a hölgy-fodrászatot és egy szép napon elhagyta szolgálati helyét, nem indította a vonatokat a vecsési állomáson, hanem Pestszenterzsebtele költözött, ahol megkezdte a hölgyek ondolálását. A honvédelem érdekei ellen való vétés miatt megindult ellene az eljárás. A törvényszék előtt azzal védekezett, hogy ő nagyon szereti a hölgyek haját ondolálni, azért hagyta ott a szolgálatát. A bíróság háromnapos fogházra ítélte el.

Besurranó tolvaj behatolt dr. Lengyel József ügyvédjelölt Hunyadi-utca 1. szám alatti lakásába és onnan egy pár cipőt és egy pár értékes borkészítőt elloptott. A rendőrség megindította a nyomozást.

Két ember megölt a mustgáz. Kaposváron az idej szüretnek már két halalos áldozata van. Gyenes ál szőlőbirtokos lement a pincébe, hogy mustot hozzon fel, de többé nem jött vissza: megölte a mustgáz. Ugyancsak mustgáz áldozata lett Tóth János 71 éves gazdálkodó is.

Tizenötévi fegházra ítélte a pécsi törvényszék Jerebics Márton 24 éves asztalossegédet, aki nagy-pénteként Kőkényi főútcáján verekedést rendezett és Koleszaries-Márkot agyonszúrta, Kőkényi Györgynét pedig életveszélyesen megsebesítette.

Leugrott a személyvonatrol a kemecsei állomáson Hajnal György 37 éves ember. Megecszótt, a vonat alá esett és a kerek halálra gázolták.

Pécsen gombamergézt szentvedett Komlódi Károly és családja, akik a piacon vásárolt gombából fűztek ebédet. A család tagjait a klinikán vették ápolás alá.

A szerbiai városokban a kávéházak és éttermek zárójárját este 8 órában állapították meg. Az utcákon este 10 óra után nem szabad járni.

Bortermelők figyelmébe

Minden mennyiségű bort, mustot megvásárolok a legmagasabb napi áron. — Beszállításhoz hordót adok

Pótor László
bornagykereskedő.
Debrecen, Hatvan-u. 35.

az 1942. december 31-én érvényes árat. A legmagasabb árak kényszereladásoknál és árveréseknél is érvényesek.

Debreceni takarmányárak. Cukorra 24-25 pengő takarmányrépa 18 pengő, fehérítő 28 pengő, verestök 14 pengő mázsánként.

Szerkesztői üzenetek

Családanyák. Teljes megértéssel vagyunk panaszait iránt. Miután a lapban nem közölhetjük leveleket, azt illetékes helyre juttatjuk, hol bizonyára megteszik a szükséges intézkedéseket.

SPORT

Zilahy nem játszhat, Serfőző a balfedezet a DVSC-ben az Újvidék ellen

A debreceni vasutasok pénteki eronleti edzéséről Tisza, B. Nagy és Zilahy hiányzott. Zilahy lábát tegnap operálták, B. Nagy és Tisza pedig szolgálati elfoglaltsága miatt maradt távol. Az edzésen labdakezelés, gimnasztika és kapuralövés volt műsoron. A játékosok nagy kedvvel végezték az előir. gyakorlatokat s általában jól mozogtak az edzésen. Egy békéscsabai próba játékos is megjelent az edzésen és egész jól mutatkozott be. Ezelőtt a CSAK-ban rugta a labdát Szélsőfedeztet, központi és baloldali játékosok egyaránt használható játékosok. Ha a CSAK kiadja, valószínűleg a DVSC játékosok lesznek.

János az Újvidéken kiálló 11-et, mely a következő: Nagy Mihály, Csokai, B. Nagy, Orosz, Nagy II., Serfőző, Szabó, Tisza, Sidlik, Mester, Szilágyi, Tartalék: Komlóssy. A Csepel és Nagyvárad ellen szerepelt csapatban egyedül csak annyi a változás, hogy a sérült Zilahy helyett Serfőző játszik.

A DVSC a ma reggeli vonattal utazott el. Budapestben pár órát töltöttek, majd este 8-9 óra tájban értek Újvidékre. A csapatot Lindenberger Gyula főtáskár és Mór János edző vezetik. A debreceni játékosok bizakodó hangulatban keltek útra és remélik, hogy az újvidéki országlánlangból tisztes eredménnyel térnek majd vissza.

Magyar-német futballmérkőzés a front mögött

Szabadszabó József szakaszvezető, az F. 708 táborigazgatóról a következő futballmérkőzésről számol be:

„Az F. 708 táborigazgató alatt a magyar labdarugó válogatott és a német repülőváltogatott futballcsapata október 10-én mérkőzött. A magyar csapat felállítását a következők voltak: Kálóczi Jászai, Hosszú, Herczegh, Csörgő, Papp, Komlóssy, Szabadszabó, Veress, Czevkus, Horváth.

Az eredmény 1:0-as félidő után 1:1 arányban végződött. A magyar csapat játékát nagyban befolyásolta az erős szél, így nem tudtak kibontakozni a támadások. A magyar csapat legjobbjai: Hosszú, a debreceni Herczegh és Szabadszabó, Magyar részről a gólt Veress lötte. A németek közül jeleskedett Sesta, Echerhardt.

Kik tartózkodhatnak a játéktér zárt területén a darugó mérkőzéseken

Az MLSZ országos elnöksége csütörtökön tartott ülésén azonnali hatállyal elrendelte, hogy a játéktér zárt területén belül a játékosok, a játékezők és a partjelzők kivételével csak hat labdarugó gyermek tartózkodhat, tehát sem az edző, sem az egyesület vezetői nem tartózkodhatnak a pályán zárt területen belül. Biztosítani akarja a biztonságát is fogja az MLSZ, hogy a mérkőzések mindentekintben a legsportosabb keretek között folyjanak le. A kiemelt bajnoki küzdelmek s ebből kifolyólag túlfutott hangulatú mérkőzések sima lebonyolítása nemcsak a szövetség, hanem elsősorban az egyesületek érdeke. (MTI).

Az NB. I-ben a csapatok összeállításai gondokkal küzdenek. A NAC-ban Szegedi és Kovács III. és Perényi játéka is kétes, mert mindkét játékos beteg. A Vasasban Nádas, Szentandrás és Juhász sérült, a Ferencvárosban Gyetvay és Lukács nem egészséges. A DIMÁVAG-ban a három letiltott játékoshoz csatolták Ráczot is, mert az egyébiről 2 hétre tiltotta el. A DVSC-ben Zilahy sérülése ad gondot az összeállítás körül. A Kispeszt-ben Mészáros, a Szegedi VSC-ben Péli nem járhat. Nem valami jó előjelek a vasárnapi mérkőzésekre.

Platz véd a DVSC ellen, lemondott edzői tisztségéről. Az

nak, nagynénjének és k. ismerőseinek, hogy nincs semmi baja. Ne aggódjanak miatta. Mennyasszonyának sok csókot, ismerőseinek üdvözlőt küld.

Török József örvézető a H. 813 táborigazgatóról küldi üdvözlőt Debrecenbe a Csetete utca 6. szám alatt lakó szüleinek és testvéreinek. Jól van, kéri ne aggódjanak érte. Több levelet és csomagot vár.

D. Nagy József örvézető a H. 813 táborigazgatóról küldi üzenet Debrecenbe, Honvéd utca 68. szám alatt lakó feleségének és ismerőseinek, hogy jól van, ne aggódjanak érte. Több levelet vár, csókja, üdvözlőt öket.

Gyarmati Zoltán szakaszvezető a Z. 514 táborigazgatóról küldi üzenet menyasszonyának, Tóth Etusnak, hogy jól van, ne aggódjék s minél több levelet írjon. Baratait és ismerőseit üdvözlöi. A mielőbbi viszontlátásig mindenkit csókol.

Kiss Péter honvéd a K. 857 táborigazgatóról küldi megnyugtató üdvözlőt a Hajduboszoronyba édes jó szüleinek, szeretneik és ismerőseinek Debrecenbe nagy nénjének, a Szilágyi-családnak és a Vámosi sógorok családjával együtt. Mindnyájukat kéri ne aggódjanak miatta, nincsen semmi baja, jól érzi magát. Leveleket várja.

Kővári Flórián szakaszvezető az L. 128 táborigazgatóról

üzeni szüleinek, hozzátartozóinak és egy szép kislánynak Püs pókladyba, hogy jól van, egészsége kifogástalan. Minél több levelet vár, Szerető csókját, üdvözlőt küldi.

Nyerges László tizedes az A. 469 táborigazgatóról szeretetteljes közönyt küldi szüleinek és testvéreinek Macsra. Jól van, egészséges, kéri, ne aggódjanak miatta. Mindenkit csókol.

Kallai Sándor honvéd a H. 813 táborigazgatóról küldi üzenet szüleinek, nővéreinek és testvéreinek Debrecenbe, Erőműfalvára és Karcagra, hogy semmi baja nincs. Nagyon sok levelet vár. Szerető csókjaikat küldi.

Nagy József szakaszvezető az A. 469 táborigazgatóról szerető csókjaikat küldi Egyeknél lakó feleségének és édesanyjának. Megnyugtassa őket, hogy egészséges, semmi baja nincs.

Mészáros József honvéd az A. 469 táborigazgatóról küldi üzenet Debrecenben lakó feleségének és szüleinek, hogy a legjobb egészségben van. Otthonról sok levelet vár, szerető csókjaikat küldi.

Faragó Lajos szakaszvezető a B. 500 táborigazgatóról küldi a következő üzenetet: Édes szülem, testvéreim, rokonságom és kedves ismerőseim! Meleg szeretettel gondolok mindnyájokra. Kérem, ne aggódjanak, egészséges vagyok. Harom hete utazom, ha megállapodunk, írok.

K Ö Z G A Z D A S Á G

A Baromfitenyésztők Szövetkezete 10.000 pengő jutalmat ad a baromfipestis elleni szer feltalálójának

Súlyos károkat okoz az országban a baromfipestis, amelynek védekező ellenszerét meg nem találták fel s emiatt réme a baromfiudvaroknak. Pusztítása nemcsak az állatállományt emészti el, hanem természetesen tojásban is hiányt okoz. A Baromfitenyésztők Szövetkezete 20.000 pengőt szavazott meg az országos veszedelem le-

küzdésére. 5000-5000 pengőt két laboratóriumnak juttatnak kísérletezés céljaira, ezenkívül 10.000 pengő jutalmat ajánlanak fel annak az állatorvosnak vagy orvosnak, aki a leghatásosabb szeri feltalálja. De más is megkaphatja a jutalmat, ha jó és a célnak megfelelő gyógyító orvosságot talál fel.

Hajdú megye egymillió közelítási kölcsöne

A Pesti Tőzsde értesülése szerint, a Debreceni Első Takarékpénztár Egyesület érdekeltsége, Hajdú vármegyének közelítási célokra egymillió pengő kölcsönt szavazott meg, az 1944-es évre. Az intézet egyébként ez évben is nagy összegű kölcsönrel segítette Hajdú vármegyét, hogy közelítási akcióját sikerrel honyolhassa le.

A MOKTAR megvásárolta a Svetits bérház felét

A Pesti Tőzsde értesülése szerint, a Magyar Országos Központi Takarékpénztár és Takarékpénztár Nyugdíjintézete részére megvásárolta Debrecenben a Svetits-intézet bérházának felét. A hatalmas bérházobjektum Debrecen legértékesebb épülete és azt annakidején Alpar Ignác mépítész tervei szerinti építettek, jegyzi meg a közgazdasági lap.

Az idén is kapnak cukrot a méhészek

A hivatalos lap tegnapi számában a méhészek 1943-ban mezemében a méh szék 1943-ban megszabott kötelezettsége mellett méhető cukor vásárlására jogosító engedélyt kaphatnak. A Méhészeti Felügyelőség javaslata alapján jelölik ki azokat a városokat és községeket, ahol a méhészek engedélyt kaphatnak az ilyen cukor vásárlására. A méhető cukor ára azonos az ipari cukor árával.

A 4 kiló cukor beszerzésére jogosító engedély után 80 fillér kezelési költséget kell fizetni. Ezenkívül meg kell fizetni a cukorforgalmazási adót és az árreszesedési különbözetest.

A beszolgáltatott tökmagnak az ipari növények kötelező vetésterületébe való beszámítása

A 294.200-1943. F. M. számú rendelet szerint az a gazdálkodó, aki az 1944. év április hó 15. napjáig olajosmag vásárlására

jogosított kereskedőnek saját termései tokmagot szolgáltat be, minden métermagza beszolgáltatott tokmag után 400 negyzetözl kisebb területen természetesen az 1943-44. gazdasági évben ipari növény, mint amekkorára területen a 3770-1943. M. E. számú rendelet rendelkezései alapján természetesen kötelesek. Ez a kedvezmény a ricinus kötelező természetesen nem vonatkozik. Azt a tokmagot, amelyet termelési szerződés alapján természetesen, a termeltető vállalatnak kell beszolgáltatni.

Az olajosmag vásárlására jogosított kereskedő minden 10 kg. tokmag után 1 kg. szappan vásárlására jogosító igazolványt ad ki a beszolgáltatónak.

A rendelet megszegése kihágást kepez és a 3770-1943. M. E. számú rendelet szerinti büntető.

Egyebekben bővebb felvilágosítást a Budapesti Kozlony 1943. október hó 10-én megjelent 228. száma nyújt. Polgármester.

Az idei búzák jó minőségűek a hivatalos megállapítások szerint a szemkifejlesztés, a szembeérés, az asztogalás és a kicseplés szempontjából. Általában jellemző a magas hektolitersúly. A vizsgálati adatok részben tisztult, részben dunántúli búzákra vonatkoznak és mindkét országos búzáinak hektolitersúlya 80 kilogramm felett van. Az idei búzák nedvességtartalom szempontjából is igen jók s a kitűnő minőség vonatkozik sikértartalmukra és sütőipari értékükre is. (MVS)

A termelők besűrítethetik saját termelésű mustjukat. A must besűrítéséről a kormány rendeletet adott ki, amelynek értelmében az idei termései mustból besűrített mustot csak a földművelésügyi miniszter engedélyével lehet előállítani. A must sűrítéséhez szükséges engedélyre vonatkozó kérelmet az illetékes szőlészeti és borászati kerületi felügyelő útján kell előterjeszteni. A termelői saját termései mustjukat, saját üzemeikben, saját termései mustjaik és borak feljavítására a földművelésügyi miniszter engedélye nélkül is besűrítethetik.

Régi sírkert

Utam napról-napra temetőt át vezet. Péterfia néven említik e helyet.

Nincs temetés itt már Hosszú évek óta. Van egy híres sírja. Alig tudnak róla.

Vályi Nagy, a jeles költő pihen itten. Gazdag lelki kincsével Aldotta meg Isten...

Tragikusan halt meg E kíváló ember. Nézem kopár sírját Borús ózai reggel.

Schirf István.

G y á s z r o v a t

Fülöp Andor ny. MÁV főmozdonyvezető 47 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután félnyolc órakor lesz a köztemető díszavatolójából r. kat. szertartással. Lakás: Bornemisza-u. 15. Pusztai temetkezés.

Szerelmi bánatában kútbaugrott egy nádudvari fiatal gazdálkodó

Szatmári Miklós 19 éves nádudvari gazdálkodó megdöbbentő módon vetett véget életének. A tanya udvarán levő nyitott kútba vetette magát és mire rátaláltak, halott volt. Az öngyilkosság okának tisztázására megindult a vizsgálat és az eddigi adatok alapján az a feltevés alakult ki, hogy a fiatal gazdálkodó szerelmi bánatában követte el tettet. A nádudvari csendőrsz. az öngyilkosságról jelentést tett a debreceni kir. ügyészségnek, mely a temetési engedélyt megadta.

Oroszlánsörénnyel született egy 7 kilós gyermek

Ankara, okt. 15. Amint az Adana mellett Dzejhamból jelentik, egy török tanítónő 16 hónapi terhesség után egy 7 kilogramm súlyú, 80 cm. hosszú gyermeket szült.

Az orvostudomány történetében ez a késői szülés teljesen egyedül álló. A ritka újszülött egészséges, vállán azonban oroszlánsörényszerű hajzat van.

Üzenetek a frontról

Csanády Sándor alezredes az A. 469 táborigazgatóról küldi üzenet Debrecenbe: Egészségesen, jól érzem magam. Feleségemet, gyermekeimet, édesanyjaimat, batyjaimat csókolom, kedves rokonaimnak, barátaimnak, ismerőseimnek üdvözlöttem küldöm.

Borús Imre tizedes a Z. 514 táborigazgatóról küldi üzenet szüleinek, menyasszonyának és ismerőseinek, hogy ne aggódjanak miatta, jól van, szeretettel csókol mindenkit. Levelet küldött. Irjanak, mert régen nem kapott itthonról levelet és nagyon várja.

Varga Sándor honvéd az L. 128 táborigazgatóról küldi üzenet Debrecenbe kedves feleségének, kislányának, szüleinek, ismerőseinek, hogy jól érzi magát, nincs semmi baja. Kéri, ne aggódjanak miatta és írjanak sokat, mert nagyon várja. Sok szerető csókot és üdvözlőt küld.

Szabó Lajos tizedes a K. 42 táborigazgatóról küldi üzenet Debrecenbe a következő üzenetet küldte: Feleségemnek és kislánykámnak, Mariának, meg a szülemnek üzenem Szent Anna utca 3. sz. és István út 51. szám alá, hogy jól vagyok, jelenleg pihenőben. Leveleket várok. Szeretettel csókolok mindenkit. Vendégeimet, mivel külön nem tudok mindenkinék írni, szeretettel üdvözlöm, kitérő támogatásukért meleg köszönetemet küldöm valahonnan Orszórszágból. Szabó Lajos fodrászmester.

Török László honvéd az L. 128 táborigazgatóról küldi üzenet szüleinek, menyasszonya-

APRÓHIRDETÉSEK

MAGANNYOMOZÓ (54)

GALOCZY legreggibb magányyomozó megfigyelései, nyomozásai, diszkrét eredmények, Zöldfa u. 3. szám. Telefon: 28-72. 54-1576 12 3.

JANOSSY magányyomozó bizalmasan nyomoz és megfigyel, Virág u. 21. Telefon: 23-78. 54-764 11. 9.

KOSZTOLÁNCZY magányyomozó irodája, bizalmasan megfigyel, s nyomoz, Lorántffy u. 19. -1519 10. 31.

ALKALMAZÁST NYER FÉRFI VEGYES

HETEST azonnalra felveszek, Erzsébet u. 28. 2-978

GIPSZMUNKÁK készítésben jártas munkást keresek, Világos hegyi sétányon játékszerek keresek, lehet pince is. Özv. Miklós, Péterfia 30. 2-918

PINCEMUNKÁST felveszek, Pótor László bornyagykereskedő, Hatvan u. 35. 2-1640

KERESKEDELMI FÉRFI (48)

SEGÉDET, vagy kiszolgálásban jártas lányt felveszek, Szentesi Simonffy u. 2 C. 50-883

IRODAI FÉRFI (32)

ÁLLÁST keres delután órákra érettségizett fiatalember, „Anonymus” jellegű. 32-952

IPARI FÉRFI (33)

SZABÓSEGÉDET és kézilányokat felveszek, Tegdes János, Jüdpöki palota, Kálvintér. 33-1996 11 20.

JÓMUNKÁS fodrászsegédet felveszek, női-fodrászra megtanított, Teljes ellátás és 40 P. Tóth Pál, Hajdúdorog. 33-860

EGY cipészsegéd vegyes munkára felvétetik, Kölcsey u. 18. keresztépület. 33-859

FÉRFI konfektói szabóságba vasaló s gépész felvétetnek, Széchenyi u. 11. udvarban. 33-965

FODRÁSZ segédet azonnal felveszek, Kiss, Csapó u. 37. sz. 33-1636

ELSŐRENDŰ nagymunkást felveszek Nádor úri szobájára Szent Anna u. 10. 33-999

CIPÉSZ segédet kézimunkára és darabszámra felveszek Kigyó u. 5. 33-998

BORBELYSEGÉD 120 pengő teljesellátással állást kap, Vágó, Hosszúpályi. 33-917

FANULÓ FIÚ (64)

FODRÁSZTANULÓNAK leányt vagy fiút fizetés nélkül alkalmazok, Horgonyi, Szoboszló-út 4. Telefon: 39-51. 64-1932

FIÚT tanuló felveszek, Tolnay úrszabó - Batthyány u. 9. 64-1939

GUMIJAVITO tanulót felveszek, Tóth gumíüzem, Hunyadi u. 2. 64-963

KIFUTÓ FIÚ (49)

KIFUTÓ fiút sütőbebe felveszek, Virág u. 1. sz. Kányási. 49-900

ARUKIHORDO kerékpáros felvétetik, Kreyer testküzletben, Csapó u. 13. sz. 49-893

KIFUTÓNAK fiút jó családból azonnal felveszek, Lengyel kelmefestő, Csapó u. 47. 49-1630

JÓ ERŐS kifizetőt felveszek Kardos Homok u. 3. sz. 49-982

KIFUTÓFIÚ jó bizonyítvánnyal 16-20 éves, felvétetik, Adorján fűszerkereskedőnél. 49-926

ALKALMAZÁST KERES FÉRFI (1)

SZERENY igényű volt, fűszerkereskedő bármilyen állást vállal megkeresést „Garanciával” kiadható. 1-1610

HÁROMEZER pengő övadákkal ref. vallású, 46 éves fűszerkereskedő üzletvezető, raktárnoki vagy pénzeszedői állást keres Szabó János, Hanga Józsa. 1-950

TIZ ÉVI irodai gyakorlattal, kereskedelmi érettségizett elhelyezkedést keres. Jellege: Azonnal. 1-940

FINOM bútorasztalos, akkord munkára menne. Fogaras u. 3. 1-921

ALKALMAZÁST NYER NŐ VEGYES (4)

ZACSKÓ ragasztani gyakorlattal, vagy anélkül lányokat felveszek Albert, Erzsébet u. 48. 4-830

EGY komoly, tisztességes, intelligens nő bizalmi állás betöltésére felveszek vidéki vendéglős. Felvételtre lehet jelentkezni vasárnap reggel 7-11 óráig. Homokkert, Ovoda u. 11. özv. Zaturczki Lajosné. 4-865

MUNKÁSLEÁNYT felveszek Kincsek börtönzet Ferenc József út 67. 4-1625

TAKARITÓNÓT azonnalra felveszek, Jelentkezés korán, Svetits bérház 2 lépcső I. 5. 4-1635

TAKARITÓNÓT azonnalra felveszek, Svetits palota, harmadik udvar, földszint 5. 4-929

KERESKEDELMI NŐ (50)

KISZOLGÁLÓ kisasszony felvétetik, Kiss cukrászda, Batthyány u. 26. sz. 50-975

IPARI NŐ (35)

JÓMUNKÁS női és férfi fodrászsegédet s tanuló felveszek Bíró Gyula fodrászmester Hatvan u. 15. 35-837

NŐISZABÓ segédleányok felvétetnek a Simon szalonba, Arany J. u. 2. sz. 35-974

HÖLGYFODRÁSZ kisasszonyt azonnali belépésre keresek, Hrickó fodrász, Kassa út 23. 35-1633

FODRÁSZ kisasszony, fiatal felvétetik, Pelles fodrász-szalón, iparkamara épület. 35-1637

VARRÓLÁNY felvétetik Kóváry Miklós szücs mester, püspöki palota. 35-995

FANULÓLEÁNY (63)

RENDES leányt tanuló felveszek, Piac u. 19. cukorka üzlet. 63-1634

KIFUTÓ LEÁNY (47)

KIFUTÓLEÁNYT 15-16 éves fogtechnikai laboratóriumba felveszek Honig Csapó u. 23. sz. 47-1632

KIFUTÓNAK leányt, megbízható családból, azonnal felveszek, Lengyel kelmefestő, Csapó u. 24. 47-1631

BEJÁRÓNÓ (8)

BEJÁRÓNÓT koszttal felveszek Miklós u. 27. sz. 8-988

BEJÁRÓ takarító, délelőtti pár órára felvétetik, Hatvan u. 16. 8-967

GYERMEKTELEN házaspárnál egy bejáróleány azonnalra felvétetik, Bocskay-téri trafik. 8-939

BEJÁRÓNÓT delután órákra, kis családnál felveszek, Timár u. 13. 8-931

RENDES bejárónó deléltőlre azonnal felvétetik, jó helyre, Miklós u. 33. sz. hátulós lakás. 8-956

BEJÁRÓNÓT, vagy bentlakót keres, Gyenes, Szent Anna u. 8. 8-983

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT MINDENES (30)

AZONNALRA, vagy november elsejére minden felvétetik. Cím a kiadóban. 30-871

GYERMEKSZERETŐ minden állást keres azonnalra. Megtalálható Lorántffy u. 3. alatt, szombatban délig. 30-994

TISZTESSÉGES, minden lány vagy asszony felvétetik azonnalra, Kardos u. 17. 30-987

BENTLAKÓ minden azonnalra felvétetik, püspöki palota, első kapu, első emelet 3. 30-989

SZAKÁCSNÓ (60)

MINDENES szakácsnőt és szobalányt Kisvárdára felveszek. Jelentkezés: Kossuth u. 39. keresztépület. 59-981

ALKALMAZÁST KERES NŐ (3)

SZÉPEN stoppolok s foltozok, Hívásra házakban is emegetek, Wesslányi u. 115. Paczelt Rezsőné. 3-794

TÜZÖNŐ és ajamunkások katonai és típus bakanok munkára felvétetnek, Csapó u. 28. szám, szövetkezetnél. 35-908

ÜZLETI AJANLAT 67

ÉRTÉKES vásznából sejmieiből takarékosan szabjuk, varrjuk, hímizzük agyéműt, fehérneműt, tuggonyit. Megrendelők anyagját külön bebiztosítottuk Favorit, Csapó u. 24. 67-573 12 31

GYONYOROK kabatok, s kosztimók pontosan készülnék „Tildi” divatszalonban. Rákóczi u. 11. 67-1783 11 1.

KÖLCSÖNZŐK, veszek posztvölt, gramofont. - Kerékpárosoknak ajánlok: dinamófejet, elem-lámpát, hátfényt, sarhánnyót, pumpát, csontolajat, Soltész, Kálvintér 2. 67-144 10 31.

SZORME bundákat javítok alakított testek, veszek, eladok, Kóváry szücs mester, püspöki palota 1. 31. 67-593 11 31

HASZNALTI orakát veszek, javítok, eladok. - Schiffmann Vendég u. 7. sz. kisállomáspál. 67-1792 1. 3

LEGOLCSÓBBAN test. tisztít, Weisz kelmefestő Arany János u. 29. sz. keresztépület. 1900 vv. 67-1792 1. 3

KISTELEKI falkolai mindenféle gyümölcsfák, dísznövények, eper-fák, rózsatövek, tyőke-res és sima szőlővesszők megrendelhetők őszi ültetésre Pacsirta u. 6. sz. Kerkesnél. Ugyanott különféle gyorsdaráló megrendelhető, mely darál olajos magvakat, kukoricát, árpát, fűszert mákot stb. 67-959

CIANOZ, vizsgált, zsl. zsl. felelősséggel Kiss, Méliusz-tér 7. Telefon: 14-30 (verestemplomnál). 67-606 11. 4.

TÖRÖTT gramofon lemezért 2.50-et fizetek, Villanykörtécserre 30 f., Bíró, Hunyadi u. 22. 67-33 11. 20

RÁDIOAMATÓRÓK, hangszórók, trafók, kondenzátorok, warnispótló potencióméterek, használt alkatrészek kaphatók. Kölcsonzók posztvölt, gramofont, Soltész, Kálvintér 2. 67-144 10. 31.

SIRKÖVEK műköből és termésköből, mészsalak gyümölcsösök részére és pirossalak kerti utakra kaphatók a debreceni műkögyárnál, Fördő u. 2. sz. 67-279 vv

BUNDÁJÁT most készíttesse, alakíttassa, - Katona Vilmos szücs mester, Simonffy u. 2. telefon: 12-32. 67-157 12. 12

ÜZLETI KERESLET 66

POLLAT, regnagasabot naplapon veszek Hangya tolgujto-telep, József ar. herceg u. 71. 66-1583

DIÁK TELJES ELLÁTÁSRA

DIÁKLÁNYT lakásra, kosztra felveszek, Erzsébet u. 14. 12-1623

ELEMLISZER, ITAL (18)

ARANYPARMEN Jonathan, Batul stb. aima kapható termelőnél mazzatellenben is, Ungvár u. 4. pavillon-laktanya mellett. 18-892 10. 24.

EKSZER, ARANY, EZÜST (19)

REGI ekszereket, ezüstöt, briliánsat, magas áron veszek Ekszer javítás, Pollák aranyműves, Hatvan u. 2. 19 527 11. 29.

ARANYAT, ezüstöt, briliánsat ekszert naplapon veszek, Szelecsenyi, Sas u. 2. 19 495 11 27

ARANYA1 ezüstneműt ekszereket, napl aron veszek Takacs Sandorne, Piac u. 56. 19 1872 11. 17

OKTATÁS (56)

NYUGDIJAS franciát gyakorolni kilenckor beutazgatna. Diploma, ársajaság mellékes. Független úrinő „Aránlatát” kiadóba kérem. 56-972

TÁRS (61)

ALMA- és gyümölcske- reskedéshez pénzéstárs keresek, közreműködéssel Cím a kiadóban. 61-942

AUTO, MOTOR, KERÉKPÁR, GÉP (7)

VARRÓGÉP, kifogástalan állapotban eladó, Toldi u. 15. 7-934

GUMIKEREKU kézi- taliga, hordárnak, fűszere- nek gyümölcsösnek kiváló 550x18-as autógumikkal eladó. Hevesi u. 18. sz. 7-829

TÜZELŐANYAG (65)

TIZ mázsa fűrészpör eladó, Varga u. 11. sz. dél- elött. 65-984

RÁDIO (58)

RÖVID, közép, hosszú hullámú rádió olcsón eladó. Árpád-tér 31. 58-993

HANGSZER (28)

ZONGORA nangiási munkát kitűnő képzettséggel vállalkoz Vargyas Nap u. 17. vidéken is. 28-624 5. 8.

ZONGORA, bécsi remek hangú, kitűnő fatűzeléses kályha eladó, Hadik utca 20. Egyetemi sporttelepnél. 28-vv

RÖVID barna zongora eladó, Szepességi u. 35. második ajtó. 28-770

JÓHANGU hegedű tokkal vonóval eladó, Megtekinthető 1-4 óráig, Wesselényi u. 2. I. 15. 28-1627

EGY szép fekete zongora eladó, Batthyány u. 17. sz. II. 7. 28-947

ELADÓ jóhangú Mo- gyoróssy pedálos cimbalom, Bihari telep, Fogaras u. 6. 28-927

BÚTOR (9)

FIGYELEM! SAJÁTKESZÍTMÉNYÜ Konyhaberendezések festett halók, kombinált szekrények raktáron - Arany János u. 1. udvarban. 9-645 11. 29

HALO es konyhaberendezések, legújabb kivitelben állandóan raktáron. Ujfaluanyai, - Bethlep u. 56. 9-783 10. 22

NINCSEN fenyves kirakunk, bútort olcsón adunk, Piac u. 71. szám, udvarban. Brilline 9-1484 1. 8.

SZÉP bútort akar vásárolni? Számítását Ló- csei bútorgyártásban megtalálja. Eötvös 66. 9-886 11. 30

HASZNÁLT bútorokat irodaberendezést, wert heimkasszát és üzletbe- rendezést magas áron veszek, Veró, Csapó u. 10. szám. 9-737 11. 13.

EGY fehér, sodronybetétes gyermekvasgály eladó. Zvingli u. 14. szám Keresztvázi u. 45. szám sarokház. 9-977

ATADÓ ÜZLET, VENDEGLŐ (6)

FÜSZERÜZLET 12 éve fennálló, jömeneteli, árúval, berendezéssel sürgösen eladó. Esetleg árú nélkül kiadó. Berendezés egyedül is sürgösen eladó. Más elfoglaltság miatt. Bercsényi u. 8. sz. 6-1783

FÜSZERÜZLET jömeneteli, árúval, berendezéssel eladó, esetleg árú nélkül berendezéssel kiadó, vagy berendezés magában olcsón eladó. Ipar hiányában annak beszerzési iparom átengedem Homok u. 128. 4. ajtó. 6-1782

KIADÓ LAKÁS EGYSZOBÁS (45)

KIADÓ padlós szoba, s konyha, kamara, november egyre, Mikepércs út 15. sz. 45-951

SZOBÁ, konyhát ad ház tartási munkáért közpör- korú, egészséges, magán házaspárnak, idős magános férfit. Első jelentkezés csak levélben 19-ig Cím a kiadóban. 45-961

LAKÁST KERES (52)

LEHETŐLEG a központonban különbéjárót bútorozott szobát keresek, központi fűtés előnyben. Válaszokat „állami tisztviselő” jellegre a kiadóba kérek 52 830 vv

EGY kis üres szobát keresek, fürdőszoba használattal, vagy anélkül. Cím a kiadóba kérem leadni. 52-795

LAKÁSCSERE (53)

KÖZPONTBAN levő két nagy szobás, előszobás lakásomat elcserélném két kisebb szobás, vagy egy szoba, előszobás lakással, Erdéklődni Szabó Kálmán u. 14. 53-846

OT SZOBA, előszobás lakásomat elcserélném budapesti három szoba, összkomfortossal, Teliki u. 94. 53-958

UTCAI szoba, konyha, s spájzos lakásomat elcserélném hasonló száraz lakással a környéken, lehet udvari is Péterfia 53 kapualatt jobbra. 53-793

ELCSERÉLNÉM

2 szoba, konyhás lakások 2 szobás, esetleg 1 szobással, nagyjálomához 2 perc. Bánffy u. 14. Gálék. 3-941

BÚTOROZOTT SZOBA (10)

BÚTOROZOTT szoba fürdőszoba használatlall kiadó. Telefon: 22-99. 10-976

KERESEK bútorozott szobát, hol dolgozhatom szabóságban egyedül. - Dolmányos, Méliusz-tér 13. sz. 10-969

BÚTOROZOTT szoba, fiatalember részére azonnal kiadó. Toldi u. 15. sz. 10-933

ELVESZETT (13)

ELVESZETTETTEM cukor, hús, zsír, szappan jegyeimet. Kérem a kereskedőket tartásuk vissza. Pusztai Mária, Cserrei u. 1. 13-928

ELVESZETTETTEM Miklós utcától OTI bérházig kockás piaci táskámat. Kérem OTI bérházba, házfelügyelőhöz leadni. 13-960

ELVESZETT hókaféjű ló két első és hátulós jobb lába keselyű. Aki tud róla értesítse Magyar András kézbesítő, Szávay Gyula u. 7. szám Debrecen. 13-949

VEGYES (68)

ANGORA gyapjút, elsőosztályút keresek megvételre. Cím a kiadóban. 68-1626

CSEREÜZLET (11)

SZAPPANNAK vaio zsírt szappanra becserélek Pal János szappanosmester, Kölcsey u. 8. átveheti. 13-1924

HASZNALI RUHA, CIPŐ (69)

LISZTA gyapju fekete női kabát, vékony alakra eladó. Pápay József u. 12. sz. (Poroszlay út 26. sz. mellett). 69-1459

FEKETE szép női téli- kabát eladó Arany János u. 2. II. em. 7. 69-971

ONKENTESI ruha, kifogástalan állapotban megbízásból eladó, Bajkai úrszabó, Hunyadi u. 11. sz. 69-962

FÉRFI télikabát közpör- termetre, békebeli jömi- nőség eladó. Toldi u. 15. Erdély u. 57. reptölter mellett. 69-935

EGYPÁR 42 számú tiszt ti csizma, megbízásból eladó és egypár alighasznált 41 számú gazdász bokszi csizma, Nagy Imre, Batthyány u. 12. 69-990

ELADÓ 15 évesnek hímzett bárány, és barna- csiskos női kid bunda, 1 pár zöld 39-es női cipő. Kigyó u. 18. 69-954

JÓÁLLAPOTBAN levő fekete női szilbunda eladó. Batthyány u. 17. II. 7. ajtó. 69-948